КПСС XXVII СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 96 (8586).

18 май 1985 йил шанба

Баҳоси 3 тийин.

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

• ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ КУН САЙИН АВЖ ОЛДИРАЙЛИК • ҲАР ГЕКТАР ЕРДА МЎЛЖАЛДАГИ КЎЧАТЛАРНИ ТЎЛА САҚЛАБ ҚОЛАЙЛИК • ШУ КУНЛАРДА КУЛЬТИВАЦИЯНИНГ СИФАТИГА АЛОҲИДА ЭЪТИБОР БЕРИНГ • ҲАММА ЕРДА ИШНИ ТАШАББУСКОР ПАХТАКОРЛАРНИНГ ТАЖРИБАСИ АСОСИДА ТАШКИЛ ЭТАЙЛИК.

ЯГОНА СИЁСИЙ КУН

Ўзбекистон меҳнаткашлари бутун совет халқи билан биргаликда зўр тарихий воқеа арафасида турибдилар. Москвада КПССнинг навбатдаги XXVII съезди иш бошлайдиган кунга саноқли ойлар қолди, бу съезд партиянинг янги таҳрирдаги Программасини қабул қилади, КПСС Уставига тузатишлар киритиш тўғрисидаги масалани ҳал этади, мамлакатни иқтисодий ва социал жаҳатдан ривожлантиришнинг олис истиқболга мўлжалланган режаларини ишлаб чиқади. Коммунистларнинг бўлғуси умумиттифоқ анжумани Коммунистик партия ва бутун совет халқи турмушида жуда муҳим палла бўлиши шубҳасиз. Шу кунларда меҳнат коллективларида шонли воқеа шарафига бошланган социалистик мусобақа тобора кенг қулоч ёзмоқда.

17 май куни Ўзбекистонда ўтказилган ягона сиёсий кун «КПСС XXVII съездини муносиб кутиб оламиз» деган мавзуга бағишланди. Корхоналар, қурилишлар, колхоз ва совхозлар, муассасалар ва ўқув юртларининг коллективларида, уй-жой кварталлари ва маҳаллаларда съездга тайёргарлик кўрилаётган масъулиятли даврда нималар қилиш тўғрисида батафсил гаплашиб олинди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, республика Компартияси Ревизия комиссиясининг аъзолари, область, шаҳар, район партия комитетларининг секретарлари, партия комитетларига сайланган активлар, совет ва жамоат ташкилотларининг, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, олимлар шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари ҳузурида доклад қилдилар.

КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг куни кеча бўлиб ўтган XX пленуми қарорларида ҳаракат программаси келгусидаги ишнинг асосий йўналишлари аниқ-равшан белгилаб берилганини нотиқлар уқтириб ўтишди. Кенг миқёсли вазифаларни ҳал этиш, экономика ва маданиятга раҳбарлик қилишни янада такомиллаштириш ишида съезддан олдин партияда ўтказиладиган ҳисобот ва сайловлар беҳисоб муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди. Ҳисобот ва сайлов даврида ҳар бир партия ташкилотида қилинган ишнинг якунлари ўз-ўзини танқид асосида анализ қилиниши, КПСС Марказий Комитетининг талаблари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми ва шундан кейинги пленумлари қарорлари амалда қандай рўёбга чиқарилаётганлигини суриштириб, ойдинлаштириш, коммунистларнинг куч-ғайратларини давлат топшириқларини ва социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажаришга сафарбар қилиш зарур. Шу мақсадга эришиш учун ҳозирнинг ўзидаёқ жамики мавжуд резервларни аниқлаб ишга солиш лозим. Сиёсий кун қатнашчилари мавжуд қувватларда фойдаланишни яхшилашга, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, экономикани интенсивлаш масалаларига, маҳсулот сифатини оширишга, чала қолган қурилишларни кескин қисқартиришга, қишлоқ хўжалигидаги ҳамма ишларни юқори даражада ва муддатида ўтказишга, интизом ва тартибни янада мустаҳкамлашга, ичкиликбозликка қарши курашга, ҳар бир коллективда соғлом маънавий, психологик иқлимни вужудга келтиришга катта эътибор бердилар.

Аҳоли ҳамма табақаларининг намояндалари КПСС XXVII съездини меҳнатда янги ютуқлар билан кутиб олишни ўзларининг ватанпарварлик бурчи деб ҳисоблаётганликларини айтдилар, партиянинг халқ фаровонлиги тўғрисидаги оталарча ғамхўрлигига жавобан ер юзида тинчликнинг суянган тоғи бўлмиш советлар мамлакатининг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлашга кўпроқ ҳисса қўшишга сўз бердилар.

Ягона сиёсий кунда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари доклад қилишди.

(ЎзТАГ).

СЎЗ — ТАЖРИБАКОРЛАРГА

ШАРОИТГА ҚАРАБ ИШ ЮРИТАМИЗ

Бригадамиз экин майдонлари қирликлардан иборат. Шунга қарамай ҳар йили пахтадан мўл ҳосил етиштириб келаяпмиз. Бунда ўзаро маслаҳатлашиб, ҳамкорликда иш юритаётганлигимиз муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда. Кўпчиликдан яхши фикр чиқади. Бу уруғлик танлашдан тортиб ҳосилни йиғиб-териб олишгача бўлган барча ишларни режали олиб бориш имконини беради.

Бу йил ер шароитимизни ҳисобга олиб 80 гектар майдоннинг 72 гектарига «Тошкент-1», қолган 8 гектарига эса С-4880 навли чигит экдик. Уруғни тўрт иш кунида экиб олганимиз яхши самара берди. Барча майдонларда чигит бир текисда униб чиқди. Вақтни бой бермай қатор ораларига ишлов беришга киришдик. Бу тадбирни тажрибали механизаторларимиз Бегали Соатов ва Ғулом Бегмоновлар сифатли амалга оширдилар.

Культивациядан кейин яганалашни ҳам ўз вақтида тугалладик. Гектарида 110 минг тупдан соғлом кўчат қолдирдик. Сўнгра ана шу кўчатларни тўла сақлаб қолиш учун кураш бошладик. Шу мақсадда қатқалоқни кетмон билан юмшатиб, бегона ўтларни йўқотишга киришдик.

Ҳозирги кунларда бригадамизда ниҳолларга иккинчи марта комплекс ишлов берилмоқда. Шу билан бир қаторда озиқлантириш ишлари ҳам олиб борилмоқда. Таслим Эргашев, Абдукарим Дадаев каби сувчиларимиз культивациядан чиқарилган майдонларга пешма-пеш сув тараяптилар. Улар эгат бошларини сув ювиб кетмаслиги, пайкалларнинг қуйи этаклари кўллаб қолмаслиги учун ўз маҳоратларини ишга солмоқдалар. Шу мақсадда овлоқ жойлардан келтирилган чимдан фойдаланяптилар.

Албатта, бизнинг бу каби иш услубимизга баъзи ҳамкасбларимиз эътироз билдиришлари мумкин. Чунки чим бегона ўтни кўпайтириб юбориши мумкин. Лекин биз чимдан фойдаланмасак бўлмайди. Боиси — ерларимиз қир зоналарида жойлашганлигидадир. Авваллари биз ғўзаларга сув қўйишда полиэтилен ва қоғоз парчаларидан фойдаланардик. Фойдаси бўлмади. Сув эгатларни ювиб кетаверди. Айрим пайкалларда катта-катта ариқ-ўпқонлар пайдо бўлаверди. Натижада кўплаб кўчатларимиз нобуд бўлди. Ғўза парвариши ва пахта териш даврида механизаторларимизнинг иши анча мушкуллашиб кетди. Бу охир-оқибат ҳосилдорликка ҳам жиддий таъсир кўрсатди. Ана шуларни ҳисобга олиб сўнгги йилларда суғориш пайтида чимдан фойдаланиб келяпмиз. Лекин суғориш тугагандан сўнг ер етилиши билан дарҳол чим босилган эгатлар бошини кетмон билан майда чопиқ қиламиз, бегона ўтларни таг-томири билан йўқотамиз.

Биз бундан кейин ҳам ер шароитимизни ҳисобга олиб иш юритамиз. Ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилини муваффақиятли якунлаш учун мавжуд ишчи кучи ва имкониятлардан унумли фойдаланамиз.

М. ШОДИЕВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги А. Икромов номли колхоз бригада бошлиғи.

Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхози пахтакорлари шу йил эрта баҳорда чигит экишни тез ва соз муддатларда ўтказиш ҳамда уруғни ернинг табиий намига ундириб олиш ташаббуси билан чиққан эдилар. Хўжалик деҳқонлари ваъдаларига вафо қилдилар. Барча майдонларда чигит бир текисда ундириб олинди.

Ҳар бир бригада ва звенода зарур агротехник тадбирлар ишлаб чиқилган. Коллективлар ўртасида бошланган мусобақада Нурмуҳаммад Толипов бошчилик қилаётган звено пахтакорлари пешқадамликни қўлдан бермаётирлар. Улар бу йил областимизнинг илғор пахтакорлари ташаббусига қўшилиб 64 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 38 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқдалар.

Суратларда: звено бошлиғи Н. Толипов; звено далаларида ғўзаларга ишлов бериш пайти.

А. Абалян фотолари.

БИР ЙЎЛА ОЗИҚЛАНТИРИЛДИ

КОММУНИСТИК районидаги «Политотдел» колхозининг Довурбой Ўтеқулов бошчилигидаги бригадаси деҳқонлари бу йил ҳосилдорликни 37 центнерга етказишга аҳд қилишган. Ана шу ният йўлида кўкламги дала ишларини муваффақиятли ўтказдилар. Мавжуд 60 гектар майдонга экилган чигит бир текисда ундириб олинди.

Бригада деҳқонлари айни кунларда бутун кучларини гектарларда тўла ва соғлом кўчатлар сақлаб қолишга қаратмоқдалар. Бу борада, айниқса, тажрибали механизатор Нурлибой Пердешевнинг хизматлари катта бўлмоқда. У ўз агрегатини юқори унум билан ишлатиб, ниҳолларга иккинчи ишлов беришни ҳам колхозда биринчи бўлиб ниҳоясига етказиш ниятида. Культивация билан бир йўла гектарига 200 килограммдан минерал ўғит бериб озиқлантирилмоқда.

Бригадада ниҳолларни ўтдан тозалаш ишлари ҳам авж олдириб юборилди. К. Қуттибоева, П. Каримхўжаева сингари чопиқчилар кунлик нормаларини 1,5—2 ҳиссадан адо этиб, бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Сифатли ишловдан чиқарилаётган ниҳоллар кун сайин яшнаб, дуркун ўсмоқда.

А. ҲАЙДАРОВ.

КУЛЬТИВАЦИЯ НАЗОРАТДА

ОҚҚЎРҒОН районидаги С. Сегизбоев номли совхоз меҳнаткашлари ўтган йили давлатга 12 минг 310 тонна пахта сотдилар. Ҳар гектар майдондан 36 центнердан ҳосил олиб, 1983 йилдагига нисбатан 87 тонна кўп хомашё етиштирдилар. Машиналар ёрдамида 7198 тонна пахта терилди. Меҳнат унумдорлиги ортди. Шу туфайли пахтачиликдан 7 миллион 321 минг сўм даромад қилинди. Соф даромад 2 миллион 111 минг сўмни ташкил этди.

Бу кўрсаткичларга фан-техника ютуқларини деҳқончиликда кенг қўллаш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, агротехника тадбирларни белгиланган муддатларда сифатли бажариш, асосий ишларни механизация зиммасига юклаш туфайли эришилмоқда.

Хўжалик деҳқонлари энг аввало, ерни экишга ҳозирлаш, минерал ва маҳаллий ўғитга тўйдиришга катта эътибор берадилар. Шу мақсадда ўғитлардан тежаб-тергаб, режали фойдаланиляпти. Бу ўз самарасини бермоқда. Масалан, ерга ўғит солиш нормаси ва муддатларига қатъий риоя қилиш натижасида 1984 йилда бир килограмм азот ўғити ҳисобига 18 килограмм пахта етиштирилди. Ҳолбуки, бундан беш йил муқаддам бу кўрсаткич 12 килограммни ташкил қиларди.

Беш йилликнинг якунловчи йилида ҳам ибратли ишлар қилинмоқда. Деҳқонлар КПСС XXVII съезди шарафига давлатга 12 минг 500 тонна «оқ олтин» етказиб беришга аҳд қилдилар. Шу мақсадда бу йил ҳам асосий майдонларга «Ан-Боёвут-2» навли чигит экилиб, ернинг табиий намига ундириб олинди. Юсуф Нишонов, Гелўғлон Дурсунов, Аҳмад Напасов, Алауддин Файзуллаев, Асқар Бўриев ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг коллективлари ҳосилдорликни 40—45 центнерга етказиш ташаббусини бошлаб беришди. Бу хайрли ташаббус хўжаликнинг бошқа бригадаларида ҳам кенг қулоч ёйди. Айни кунларда хўжалик далаларида олиб борилаётган ишлар ана шу аҳдга яраша бўлмоқда. Айниқса, чопиқ тракторлари ва культиваторлардан самарали фойдаланишга катта аҳамият берилмоқда. Ҳар бир картадаги ғўзаларнинг ривожига, даланинг ҳолатига қараб культиваторларга ўрнатиладиган ишчи органлари созланмоқда. Механизаторлар культивация қамровининг маълум кенглик ва белгиланган чуқурликда бўлишига эришиш учун ҳаракат қилмоқдалар. Қатқалоқ ҳосил бўлган майдонларда қатор ораларини юмшатишда эса пичоқлар ўрнатилган ишчи органларидан фойдаланилмоқда. Бу ишларнинг сифати алоҳида назорат қилиб борилмоқда.

Ҳар бир иш жойида қатъий тартиб, интизом ўрнатилганлиги туфайли ғўза парвариши намунали олиб борилмоқда. Гектарларда мўлжалдаги ва соғлом кўчатлар сақланмоқда. Хўжалик пахтакорлари бу йил ҳам пахтадан мўл ва сифатли ҳосил етиштириш учун иш суръати ва сифатига эътибор берадилар.

О. ТЎРАҚУЛОВ.

ЎЗБЕК ТИЛИДА

«Ўзбекистон» нашриёти ўртоқ М. С. Горбачев совет халқи Улуғ Ватан урушида қозонган Ғалабанинг 40 йиллигига бағишланган тантанали йиғилишда 1985 йил 8 май куни «Совет халқининг ўлмас жасорати» мавзуида қилган докладни ўзбек тилида босиб чиқарди.

Китобча кўп нусхада чиқарилди. (ЎзТАГ).

ИЧКИЛИКБОЗЛИК ВА АЛКОГОЛИЗМГА ҚАРШИ КЕСКИН КУРАШАЙЛИК!

Барча совет кишилари қатори областимиз меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитетининг «Ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этиш тадбирлари тўғрисида»ги ҳамда СССР Министрлар Советининг «Ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этиш, самогон қилишни тугатиш тадбирлари тўғрисида»ги қарорларини тўла маъқуллаб кутиб олдилар ва бир овоздан қўллаб-қувватламоқдалар. Шу қарорлар асосида ҳамма жойда жамиятимизга ёт бўлган бу иллатга қарши курашни янада кучайтириш тадбирлари белгиланмоқда.

ШАФҚАТ ЙЎҚ!

Цех комитети овозга қўйди: «Меҳнат ҳақидаги қонун кодексининг 38-моддасига биноан ишдан бўшатишга рози бўлганлар қўл кўтарсин». Кранчи Муфтахов такаббурлик билан «иш пайтида ичган эдим, ичаман ҳам», деди. Унга яна навбатдаги «тарбиявий иш» олиб борилаётгандек туюларди. Кейин эса касаба союз завод комитетида сўнгги марта огоҳлантириб, яна ўз ишида қолдиришади.

Тошкент экскаватор заводи касаба союз комитетининг мажлиси Муфтахов учун қадрдон бўлган йиғув цехида ўтказилди. Ишчилардан Александр Замчалов, Рашид Ҳамрақулов, Саркис Азизян, Николай Коняев бирин-кетин сўзга чиқиб, қаттиқ танқидий гапларни айтишди.

— Завод орқада қолганида маҳсулот етказиб берувчиларни койиймиз, раҳбарларнинг хатосини қидирамиз. Хатога йўл қўйгани учун директорни ишдан бўшатишди, деймиз, лекин, келинг асосий сабабни дангал айтайлик: биз талабчанликни бўшаштириб юбордик, бир-биримизни кечикиб ишга келганлик, спиртли ичимликка ружу қилганлик учун кечирамиз.

Муфтахов каби шахслар смена топшириғини барбод қилиб, бутун цех ишини орқада қолдирмоқдалар, техника хавфсизлигини бузмоқдалар. Бўлди, етар! Шуларни деб ноқоратупроқ ўлка, Болтиқ бўйи, Узоқ Шарқ, Ўрта Осиё республикаларига 155 та экскаватор кам етказиб берилди.

Энди у экскаватор заводида ишламаяпти. Бироқ бу жиддий муаммо на йиғув цехида, на умуман заводда бартараф этилганича йўқ. Корхонада кўнгилчанлик ва бепарволик муҳити кўпдан буён ҳукм сурарди.

Завод дарвозаси олдида «халқ контроли» ва «комсомол прожектори» постлари пайдо бўлди. Магазинларда эса аванс ва иш ҳақи бериладиган кунлари халқ дружинасининг навбатчилиги белгиланди. Оператив комсомол отряди рейдга чиқди.

Йиғув цехида узоқ вақтгача тартиб ўрнатилмади (бир йилда олтита бошлиқ ўзгарди). Ҳозирги бошлиқ А. Тўрақулов «План—қонун. Уни бажариш — бизнинг бурчимиз. Интизом бунинг асосий шартидир», деган вазифани қўйди.

Ишга кечикиб келувчиларнинг ойлигидан ушлаб қолиш йўли билан ҳам жазолай бошладилар. Тўрт киши ойлик мукофотидан маҳрум этилди. Бўёқчи Куликов ишга ичиб келганлиги учун табелга шу кунни прогул деб белгиланди. Шундай қилиб у, шу ой мукофотидан, бунинг устига йиллик якунларига кўра, «ўн учинчи» ойликдан ҳам маҳрум қилинди. «Мўмин—қобил арoқхўрлар»га қийин бўлиб қолди. Муфтахов воқеаси кўпчиликка арoқхўрлик ичаётган кишигагина эмас, ёнидагиларга ҳам зарар эканлигини англатди. Мана цех бошлиғи номига ёзилган рапорт: «электр пайвандчи А. Имонқулов тушлик танаффусдан сўнг маст ҳолда ишга келиб, смена топшириғи бажарилишини барбод этди».

Цех комитети қандай қарорга келади? Эҳтимол, Имонқулов кадр ишчи эканини, бу ҳол биринчи марта бўлаётганини, у ишдан сўнг атайлаб қолиб, қолоқликни бартараф этганлиги ва ўз айбини қисман оқлаганлиги ҳисобга олинар. Бу ҳисобга олинган тақдирда ҳам у қаттиқ жазодан қутулиб қолмайди — бунга ҳеч ким шубҳа қилмайди.

Дарҳақиқат, иш юриша бошлади, лекин бу камчиликни бартараф этиш заводгагина боғлиқ эмас. Ўша тўртта магазинчи... Партия комитети ҳам, кадрлар бўлими ҳам, завод депутатлари ҳам Куйбишев район озиқ-овқат савдоси трестига, Тошкент шаҳар ижроия комитети Бош савдо бошқармасига, Куйбишев район ижроия комитетига кўп марта мурожаат қилишган эди. «Магазинларнинг ҳам плани бор...» деган бир хилдаги жавоб олинди.

Афсуски, арoқ сотиш плани ҳақиқатдан ҳам бор. Бироқ, экскаватор ишлаб чиқариш плани бундан муҳимроқ-ку, ахир. Коллективнинг бунга ишончи комил. Биринчи кварталда бу план 100 процент адо этилди.

Ишчилар эса доимо шундай бўлишини истайдилар.

Н. ШУЛЕПИНА.
(ЎзТАГ).

ЖАМИЯТИМИЗГА ЁТ ИЛЛАТ

ИЧКИЛИКБОЗЛИК —жамиятимизга ёт бўлган ярамас иллат. Бу партия ҳукуматимизнинг куни кеча эълон қилинган қарорларида ҳам аниқ-равшан таъкидланди. Унинг халқ хўжалигига, мамлакат экономикасига, инсонлар саломатлигига зарари жуда катта экани ҳаммага маълум. Бироқ, айрим одамлар буни била туриб ичкиликка ружу қўйиши, арoқни кўрганда нафсини тия олмаслиги ҳоллари ҳамон камаймаяпти. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида ичкиликбозликка қарши кураш чораларини кучайтириш масаласининг кўрилиши ҳамда юқорида айтилган қарорлар биз ва ГАИ ходимларининг олдимизга ҳам жиддий вазифалар қўяди. Чунки, бир қултум спиртли ичимлик ичиб машина бошқарган одам хавфлидир: маст шофёр билан ҳалокатнинг ораси бир қадам.

Афсуски, мана шу оддий ҳақиқатни айрим ҳайдовчилар тушунмайдилар ёки тушунишни истамайдилар. Бундай ҳайдовчилар орасида кўпинча олий маълумотли ҳатто дурустгина раҳбарлик лавозимларини эгаллаб турган кишиларнинг учраши жуда хунук воқеадир. Масалан, Ангрен шаҳридаги 5-кечки мактаб директори Шохиддин Толипов 70-98 ТШН номерли «Москвич» машинасини ичиб бошқараётганида тўхтатилди.

Ангрен шаҳрида Ш. Толиповнинг ҳам иш бўйича, ҳам арoқ ичиш бўйича бир неча «ҳамкасблари» чиқиб қолишди. Танишинг: 1-ўрта мактаб ўқитувчиси Абдураим Юнусов (27-28 ТШК, «Жигули»), медицина билим юртининг ўқитувчиси Тошқин Тешаевлар (65-42 ТШТ, «Москвич») ҳам сармаст кетаётганда қўлга тушдилар.

Ангрендаги Облиқ темир йўл станциясининг бошлиғи Михаил Кузин 99-92 ТШН номерли «Жигули»сини кайф ҳолда бошқариб борарди. Наҳот бу одам шофёрларнинг кайфи оқибатида темир йўлларда рўй бераётган фожиалардан бехабар бўлса? Ангрен шаҳар поликлиникасининг врачи Абдумалик Халилов эса ичкиликнинг зарари тўғрисида соатлаб ваъз айтиши шубҳасиз. Бироқ, у арoқ ичишдан қайтмагани устига, машина бошқаришдан ҳам ўзини тиёлмабди. Унинг ҳамкасби, шаҳар поликлиникасининг хирург-врачи Т. Мирзахўжаев, Чирчиқ шаҳар касалхонасининг хирурги Исроил Холжоновлар тўғрисида ҳам худди шу гапларни айтиш мумкин.

Кўча ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш, тартиб ўрнатиш асосан ГАИ ходимларининг зиммасига тушади. Лекин бу фақат автоинспекторларнинг иши бўлмай, автотранспортга алоқаси бўлган барча ташкилотлар ходимлари ва раҳбарларининг, ҳайдовчилар тайёрлашга даҳлдор барча муассасаларнинг ҳам ишидир. Минг афсуски, бу ташкилотларнинг айрим мутасаддилари ҳаракат хавфсизлигини таъминлашдек умумхалқ ишида ГАИ ходимларига ёрдам бериш ўрнига ўзлари қўпол тартиббузарлик қилмоқдалар. Кайф билан машина бошқариб қўлга тушган Оҳангарондаги 21-автобаза бош инженери Абдумутал Ботирбеков (А98-70 ТШ, «Жигули»), Янгиобод автобус-таксомотор паркининг техника хавфсизлиги (!) бўйича инженери Д. Шутов («Запорожец»), Орджоникидзе район ДОСААФ мактабининг инструктори Жаҳонгир Набиев (УАЗ—469), область қишлоқ хўжалик бошқармаси инженери Фаиз Гарифуллин шулар жумласидандир.

Оҳангарон районидаги «Ангрен» совхозининг бош агрономи Т. Қўчқоров, «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозининг бош инженери Т. Исоқов, Тошкент политехника институтининг ўқитувчиси Э. Эргашев (59-72 ТШЦ «Жигули»), «Политотдел» колхози маданият саройининг бадиий раҳбари И. Хванлар ҳам мастлар рўйхатидан ўрин олишди.

Спиртли ичимликлар—оғу. Уни ичган ҳайдовчи эса душман. Ўзига ҳам, кўча ҳаракатида иштирок этадиган бошқа одамларга ҳам. Областимиз кўча ва йўлларида содир бўлаётган автотранспорт ҳодисаларининг энг оғири маст ҳайдовчилар туфайли рўй беряпти. Бундай нохуш ҳолларнинг олдини тезда олайлик!..

Ю. НЕВЗОРОВ,
Область ижроия комитети ички ишлар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, милиция майори.

3. СИФАТНИ ОШИРИШ РЕЗЕРВЛАРИ

Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи халқимизнинг турли хил кенг истеъмол буюмларига нисбатан эҳтиёжини қондиришга ҳисса қўшишга даъват этилган. Унинг бўлинмаларида аёлларнинг устки кийимлари, эркаклар ва хотин-қизлар учун плашчлар ишлаб чиқарилмоқда. Бирлашма шундай маҳсулотлар тайёрлашга ихтисослашган йирик, замонавий корхонадир. Демак, бу ерда ишлаб чиқаришни муттасил ва оқилона такомиллаштириш учун қулай имкониятлар мавжуд. Бундан ишнинг кўзини билиб фойдаланилса яхши самарага эришиш мумкин.

Корхона маъмурияти, бошланғич партия ва касаба союз ташкилотлари резервларни кўпроқ аниқлаб, ишга солишга ҳаракат қилаётганлиги ҳам шундандир. Бу соҳада тинмай изланиш олиб борилмоқда. Маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, аввало унинг сифатини яхшилаш, бежирим, кўркам, замонавий модада, харидоргир бўлишини таъминлашга эришиш мақсадида кўплаб ташкилий-техникавий тадбирлар амалга оширилмоқда. Олиб борилаётган ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишлар ҳам шу мақсадга қаратилмоқда.

Кейинги йилларда харидорларнинг талаб ва эҳтиёжларини ҳисобга олишга, кийимларни уларнинг дидига мосроқ қилиб чиқаришга эътибор анча ортди. Бу тикилаётган устки кийимларнинг хилини кенгайтириш, харидорбопларини кўпайтиришга, бичимини яхшилашга таъсир кўрсатмоқда. Иш ўринларини аттестациядан ўтказиш ва рационал ташкил этиш, янги техника ва прогрессив технологияни жорий қилиш юзасидан анча ишлар қилинди. Меҳнатни ташкил этиш ва уни рағбатлантиришнинг қатор янги формалари, айниқса бригада усули кенг ёйилди. Чеварларнинг аксарият кўпчилиги шундай коллективларга бирлашган ҳолда ишламоқда.

Бирлашмада ишлаб чиқариш илғорларини моддий ва маънавий рағбатлантириш такомиллаштириляпти, унинг янги, самарали формалари тобора кенгроқ қўлланилмоқда. Айниқса, сифатли маҳсулот бераётган чеварлар меҳнати юқори баҳоланиб, уларга иш ҳақига қўшимча дурустгина миқдорда мукофот тўланмоқда. Айни вақтда ишлаб чиқариш суръатларини бўшаштирмаган ҳолда конструкцияси мураккаблаштирилган кийимларни оммавий тикиш йўлга қўйилмоқда.

Ўтган йилнинг сентябрь ойида кўйлакларни тикиш бўйича юксак сифат потогининг ташкил этилиши катта воқеа бўлди. Уни Ўзбекистон давлат стандарти комитети аттестациядан ўтказди ва ҳисобга олди. Поток бирлашма ишлаб чиқаришида янгилик эди. Поток юксак унумли технологик асбоб-ускуналар билан жиҳозланди. Бажариладиган операцияларни енгиллаштириш имконини берадиган кўплаб кичик механизация воситалари билан таъминланган. Улар ёрдамида белбоғларга ишлов берилади, хошиялар чиқазилади, кийимларнинг этаклари ишланади. Газлама ва астарлик материални етказиб турувчи оралиқ потоги ташкил этилган, у комплектлаш бўлимидан бошланган бўлиб, бичиш ва тайёр маҳсулотни етказиб беришгача бўлган операцияларни ўз ичига олган.

Потокда ишловчиларнинг тайёрлаган маҳсулоти миқдори ва сифатидан манфаатдорлигини ошириш назарда тутилган. Улар бу муҳим кўрсаткичлар бўйича планда белгиланган даражага эришсалар ҳам қўшимча мукофотлар оладилар. Рағбатлантириш миқдори иш ҳақининг 50 процентигача етади. Бундай тартибнинг жорий қилиниши кўп жиҳатдан маҳсулот сифатининг юқори бўлишига ёрдам бермоқда.

ТАШАББУСИ МАЪҚУЛЛАНГАН МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИ

Ўтган йили шу потокда ҳаммаси бўлиб «янгилик» индекси билан 663 минг сўмлик кўйлаклар тайёрланди. Бу маҳсулотнинг ҳаммаси фақат шартнома нархлари бўйича ишлаб чиқарилганлиги ҳам диққатга сазовордир. Умуман поток аттестациядан ўтгандан кейин бир ярим миллион сўмлик маҳсулот тайёрланди. Уларнинг ҳаммаси савдо тармоқларига икки ўртада тузилган шартнома ва нархларда етказиб берилди.

Потокнинг ташкил этилиши билан унда тайёрланган кийимларнинг фасонини тез-тез ўзгартириб туриш имкони ҳам туғилди. Шунинг учун ҳам харидорлар севиб ҳарид қиладиган хилма-хил кўйлаклар тикишни йўлга қўйиш мумкин бўлмоқда. Модаларнинг янгиланиш даражаси 70 процентга етди. Бу бирлашмадаги ўртача кўрсаткичдан сал кам тўрт процент ортиқдир. Биринчи сортли маҳсулот ҳажми ҳам салмоқли бўлди. У 98,5 процентни ташкил этди. Бу планда назарда тутилганидан 2,6 процент кўпдир.

Юксак сифат потогида ишлаб чиқарилаётган маҳсулот миқдори ой сайин ортиб бораяпти. У жами маҳсулот ҳажмига нисбатан 5,9 процентгача етди. Потокда тикилган кийимларга бирорта ҳам норозилик хати тушмади. У харидорларнинг юксак дидига тўла жавоб берганлиги учун шундай қувончли натижага эришилди.

Бирлашмада бундай потоклар сонини кўпайтириш режалари тузилган. Бу йил яна иккита шундай поток ташкил этилади. Уларда тикиладиган кийимлар бирлашмада ишлаб чиқарилаётган жами маҳсулот ҳажмининг 15 процентигача етказилади. Демак харидоргир кийим-кечаклар миқдори янада ортади.

Корхона цехларида маҳсулот сифатини оширишга қаратилган бошқа қатор чоралар ҳам кўрилмоқда. Айниқса, «Янгилик» индекси билан кийим-кечаклар тикишда муаян ютуқларга эришилди. Масалан, биргина ўтган йили бундай кийимлар жами маҳсулот ҳажмида 30 процентга етди. Якунловчи йилда эса янада кўпаймоқда. Шунинг учун ҳам бирлашма маҳсулотига тушаётган рекламациялар тобора камаймоқда. Ўтган йили корхона ўн тўққизта шундай норозилик хати олди. Шу йилнинг биринчи кварталида бор-йўғи бир минг бир юз сўмлик маҳсулотга учта рекламация тушди. Маҳсулот реализация планини бажаришда эришилган натижа ҳам ёмон бўлмади. Қўшимча 148 минг сўмлик кийим-кечаклар савдо шахобчаларига етказилиб берилди ва биринчи квартал плани 1,4 процент ошириб адо этилди. Меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига топшириқдагидан ташқари 172 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди. Ҳар бир ишловчи ҳисобига унумдорликни ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан ортиши 4,5 процентни ташкил этди. Якунловчи йилнинг биринчи кварталида эса пландагидан 3,4 процент ортди.

Бирлашмада маҳсулот сифатини яхшилаш, харидорларга манзур бўладиган кийимларни тикишни кўпайтириш имконини берадиган барча имкониятлардан тўла фойдаланилаяпти, деб бўлмайди. Шу сабабли ҳам юксак сифатли либослар жами маҳсулот ҳажмида ҳали ҳам жуда кам миқдорни ташкил этмоқда. Технологик ва меҳнат интизомини бузиш ҳоллари ҳамон тўла бартараф этилмаган. Кўпинча бунга етарли эътибор берилмаяпти, уларнинг сабабчилари бўлган шахсларга нисбатан кескин чоралар кўрилмаяпти. Харидорлар, савдо шахобчалари ходимлари билан ҳамкорликнинг пухта йўлга қўйилмаганлиги уларнинг фикр-мулоҳазалари билан қизиқмаслик ва инобатга олмаслик ҳоллари ҳамон тўла бартараф этилмаган.

Ваҳоланки, харидор талаби барча кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқарувчи корхоналар, жумладан Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи учун ҳам иш мезони бўлиб қолиши керак. Бунинг учун аввало ишлаб чиқарилаётган кийим-кечаклар ҳақида харидорлар, сотувчилар фикрини тинглаш ва улар билан ҳамкорликни ҳар томонлама мустаҳкамлаш лозим. Чунки халқ учун, унинг эҳтиёжи учун тайёрланаётган буюмлар сифатли ва кўркам бўлиши керак. Халқ фаровонлигини ошириш ҳақида катта ғамхўрлик қилаётган Коммунистик партиямиз Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми талаби шундайдир. Бирлашма коллективи уни дастуриламал қилиб олмоғи даркор.

М. МИРҲАМИДОВ.

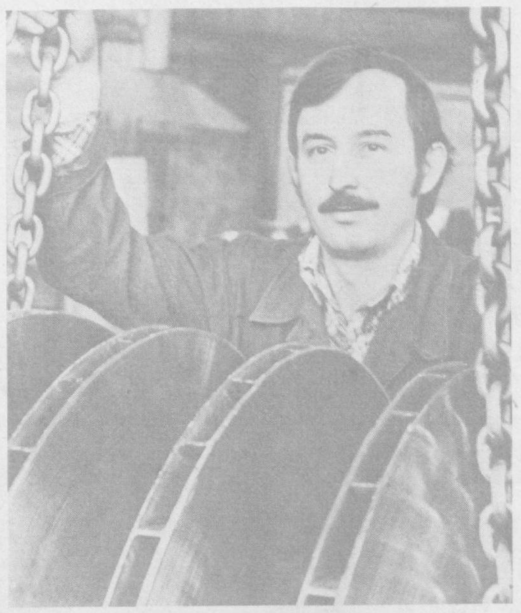

● «Ўзбекхиммаш» заводи механика цехининг ишчиси Юрий Киселев иш вақтидан унумли фойдаланиш ҳисобига вақтдан ўзиб меҳнат қилмоқда. Айни пайтда илғор ишчи социалистик мусобақада пешқадамлик қилиб, 1987 йил ҳисобига маҳсулот топшиpяпти. Суратда: Ю. Киселёв.

В. Сироткин фотоси.

БАЙРОҚДОРЛАР МУСОБАҚАСИ

РЕСПУБЛИКАМИЗ пойтахтидаги байроқдор 159-қурилиш трестининг кўпминг кишилик бунёдкорлар коллективи КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми қарорларига жавобан қурилиш ишлари суръатини кун сайин авж олдирмоқдалар. Барча бошқармаларда партиямизнинг навбатдаги XXVII съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш, ўн биринчи беш йилликнинг сўнгги йилини яхши кўрсаткичлар билан якунлаш учун мусобақа тобора кенгаймоқда. Унда иштирок этаётган кўпчилик коллективлар ва айрим бинокорлар зиммаларидаги вазифани ошириб бажаришяпти.

Тўққизинчи қурилиш бошқармасининг кўпгина бригадалари вақтдан ўзиб ишламоқдалар. Пудрат усулини қўллланаётган бундай коллективлар объектларни тез ва сифатли қуришяпти. Бу борада, айниқса, С. Мирзаев бошчилигидаги коммунистик меҳнат, Қ. Йўлдошев раҳбарлик қилаётган комплекс бригадалари коллективлари бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Янги турар-жойларни тез ва соз қуришга астойдил интилаётган фидокор бинокорлар ҳар куни топшириқни ортиғи билан адо этмоқдалар. Уларнинг ўртача иш кўрсаткичлари нормадагидан 60—70 процент ортиқ бўлмоқда. Бу бригадаларнинг А. Ғофуров, А. Чернишев, Ж. Сулаймонов, Э. Латипов, А. Ортиқов каби пешқадам қурувчилари меҳнат кўрсаткичлари янада юксак бўлмоқда.

22-қурилиш бошқармасининг В. Воронов, Я. Казанис бош бўлган пудратчи бригадалари ишидан трест коллективи хурсанд бўлмоқда. Улар тўққиз қаватли турар-жой биносини графикдагидан ўзиб барпо этишяпти. Ишларининг сифати ҳам яхши бўлмоқда. Бинокорларнинг мақсади бу ҳашаматли уй-жой биносини партиямиз XXVII съезди очиладиган кунгача шаҳарлик оилаларга совға қилишдир. Улар шу ваъданинг устидан чиқиш учун ҳар куни топшириқни 130 процент ва ундан ҳам ошириб адо этмоқдалар.

С. СУЛТОНОВ.

ИНЖЕНЕР КАДРЛАР ТАВСИЯСИ БИЛАН

ЎЗБЕКИСТОН Компартияси Марказий Комитетининг XIX пленуми қарорлари корхонамиз коммунист-инженерлари ижодий активлигини оширишда, ишлаб чиқаришга раҳбарлик услуби ва методини такомиллаштиришда муҳим омил бўлмоқда. Пленум материалларини барча цех ва участкаларда зўр қизиқиш билан ўрганмоқдамиз, бажарилган ишларни танқидий кўз билан таҳлил қилиб, истиқболнинг ёрқин йўлларини белгилаб олмоқдамиз.

Барча участкаларда бўлгани сингари бизнинг партия группамизда ҳам пленум якунларига бағишланган йиғилиш коммунистларнинг зўр активлиги билан ўтди. Партия группамиз завод иқтисодий хизмат партия ташкилоти составига киради. Меҳнатни ташкил этиш ва иш ҳақи бўлими коммунистлари, барча инженер-техник ходимлар ижодий активлигини оширишда партия группамиз катта ташкилотчилик ишларини олиб бормоқда.

Партия группасига 13 коммунист бирлашган. Улар олиб бораётган ишлар кўлами ниҳоятда кенгдир. Коммунист-инженерлар асосий ва ёрдамчи ишлаб чиқаришдаги технологик жараёнларнинг марказлашган нормативини белгилаб бермоқдалар, цехларда бригада пудратини жорий этиш, меҳнатни илмий асосда уюштириш, социалистик мусобақани йўлга қўйиш, ишчи ўрнини аттестациядан ўтказиш, рационализаторлик ҳаракатини ривожлантириш билан боғлиқ бўлган иқтисодий муаммоларни муваффақиятли ҳал этмоқдалар.

Партия группаси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI ва XIX пленумлари қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларни ҳал этишга қаратилган конкрет тадбирларни ишлаб чиққан. Бу тадбирлар бўлим партиявий ҳаётининг барча соҳаларига тааллуқлидир. Партия группаси, айниқса, асосий ишлаб чиқаришни инженерлик жиҳатдан таъминлашга катта эътибор беряпти. Инженер кадрлар тавсияси билан цехларда такомиллашган усуллар жорий этилмоқда, иш самараси ва сифати ошмоқда.

Инженерлар ҳиссаси билан ўтган йили корхонамизда маҳсулот ишлаб чиқариш кўлами анча кенгайди. Пахтакор хўжаликларга 10 мингтадан кўпроқ «зангори кема» етказиб берилди. Планга қўшимча 143 та машина тайёрланди. Умуман, беш йиллик бошидан бери қўшимча ишлаб чиқарилган машиналар сони 4 мингтага яқинлашиб қолди.

Бугунги кунда корхонамиз бош конвейеридан турли маркадаги серунум машиналар тушмоқда. Улар ёрдамида пахтакорлар йил сайин етиштирилаётган ҳосилнинг 70 процентини териб олмоқдалар. Завод инженерлари ва конструкторлари яна ҳам унумли машиналар яратиш йўлида изланишлар олиб бормоқдалар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ XIX ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

Меҳнатни ташкил этиш ва иш ҳақи бўлими коммунист-инженерлари бошқарувни такомиллаштириш бўйича ҳам янги-янги тавсиялар бермоқдалар. Айниқса, улар цехларда бригада пудратини жорий этиш устида алоҳида қайғурмоқдалар. Бу соҳада Ҳ. Ҳалилов, В. Луцкий, В. Клементьев каби ижодкор коммунист-инженерлар олиб борган ташкилотчилик ишларини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. Улар ҳиссаси билан ҳозирги кунда 306 та бригада пудрат усулида ишлашга ўтказилган. Бу коллективларга корхонада меҳнат қилаётган барча ишчиларнинг 90 проценти бирлашган.

Янги усул самараси бугунги кунда кўзга яққол ташланиб турибди. Шу йилнинг дастлабки ойларида пудрат усулида ишлаётган ишчилар планга қўшимча 27 та машина ишлаб чиқаришга муваффақ бўлдилар. Меҳнат унумдорлиги планга нисбатан 0,5 процент ошди. Товар маҳсулоти таннархи 50 минг сўмликка арзонлашди.

Умуман, корхонамизда бригада пудрати жорий этилгандан бери олинаётган фойда сезиларли даражада кўпайди. Шу усулни қўллаш туфайли 167 ишчи кучи тежалди, меҳнат унумдорлиги 20 процентгача, иш ҳақи эса 15 процентгача ошди. Пудрат усулида ишлаётган ҳар уч ишчининг бири махсус курсларда ўз малакасини оширди, ҳар икки ишчининг бири қўшимча касб ўрганди. Эндиликда пудратчи бригадалар аъзоларининг 92 проценти маҳсулотни биринчи кўрсатишдаёқ техника контроли бўлимига тақдим этяпти. 5 та бригадага шахсий сифат белгиси берилган. Буларнинг ҳаммаси бригада усулида ишлашга бўлган қизиқишни тобора оширмоқда. Корхонамизда бригада усулини жорий этиш даражаси анча юқори бўлганлиги учун ҳам ўтган йили мамлакат трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналари ўртасида биринчи ўринни эгаллаб, министрликнинг дипломи билан тақдирландик.

Ишлаб чиқаришни такомиллаштиришда, фан ва техника ютуқларини жорий этишда бригадалар ва бригадирлар советлари ҳам катта ҳисса қўшяпти. Советлар орқали ишлаб чиқаришни бошқаришда салкам 400 ишчи иштирок этмоқда. Совет аъзолари иш ўрнини аттестациядан ўтказиш бўйича ҳам қимматли таклифларни ўртага ташламоқдалар. Коммунистлар М. Гильмиряров, В. Василенко бу ишга бошқош бўлиб келмоқдалар. Беш йиллик бошидан бери ўтказилаётган аттестация туфайли 339 ишчи ўрни қисқарди, 406 ишчини бошқа участкаларга ўтказиш имкони туғилди. Янги ускуналарни ўрнатиш, бошқарувни такомиллаштириш туфайли бу йил ҳам кўплаб ишчи кучи иқтисод қилинмоқда.

Инженер деган ном ҳамиша изланишга даъват этади. Ташкилотчи инженер план ва мажбуриятларни энг самарали йўллар билан бажаришни таъминлаш, ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш тадбирларини кўриши керак. КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленумида инженер кадрлар зиммасига катта вазифалар қўйилди. Ўртоқ М. С. Горбачевнинг Пленумда сўзлаган нутқида илғор илмий-техникавий позицияларга чиқиб олиш, ижтимоий меҳнат унумдорлиги даражасини энг юқори жаҳон даражасига етказишнинг конкрет йўллари кўрсатилди. Пленумда қўйилган вазифалар инженер-кадрлар учун асосий иш программаси бўлиб қолди. Шу асосда биз ижодий активликни оширишга, рационализаторлик ҳаракатини кенгайтиришга интилмоқдамиз.

Ўтган йили 481 киши рационализаторлик ҳаракатида актив иштирок этди. Ўрта ҳисобда уларнинг ҳар бири биттадан муҳим таклиф киритди. Бу таклифларни ишлаб чиқаришга жорий этиш туфайли 627,6 минг сўмлик иқтисодий самара кўрилди. Инженерлар таклифларни расмийлаштиришда ва жорий этишда ишчиларга катта амалий ёрдам кўрсатдилар. Бу йил новаторларимиз камида 460 тонна металл прокати, 60 минг киловатт соат электр энергиясини тежаб қолишга ёрдам берувчи таклифлар киритишга ваъда берганлар. Шунда иқтисод қилинган материал ва хом ашёлар ҳисобига икки кун ишлаш имкони туғилади.

Бўлимимиз коммунистларининг йиғилишларида инженерларнинг ижодий активлигини оширишга, мураббийлик ҳаракатини кенгайтиришга, ўтказилаётган тадқиқотлар самарадорлигини оширишга қаратилган қимматли таклифлар тушмоқда. Партия группаси инженерлар бераётган тавсияларни амалга ошириш устидан қизғин иш олиб боряпти. Кадрларимиз ўз меҳнатлари самарасини кўриб яна ҳам ғайрат билан ишлашга интилмоқдалар.

В. ЕН,
«Ташсельмаш» заводи меҳнатни ташкил этиш ва иш ҳақи бўлими партия группасининг ташкилотчиси.

Ҳасковска ТРИБУНА саҳифаларида

ДЎСТЛИК ОЙЛИГИ

15 апрелдан 15 майгача бутун БХРда бўлгани каби Ҳасково округида ҳам фашистлар Германияси устидан қозонилган Ғалабанинг 40 йиллигига бағишлаб болгар-совет дўстлиги ойлиги бўлиб ўтди. Дўстлик кунлари Ҳарманлида РСФСРда хизмат кўрсатган артист Иосиф Кобзоннинг концерти билан бошланди. Болгар-совет дўстлигига бағишланган кечада болгар-совет дўстлик комитети активлари, партия ва совет ходимлари, жамоатчилик вакиллари ҳозир бўлдилар.

«Жеко Димитров» тўқимачилик комбинатининг СССР космонавт-учувчиси Николай Рукавишников номи берилган цехда бу ойликка бағишланган кечада фашистлар Германияси устидан қозонилган Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига авж олган мусобақа ғолиблари шарафланди.

Стамболово ва Минерални банида совет фильмлари фестиваллари ўтказилди. Жумладан, бу ерларда «Ҳалоскор Совет Армияси» кинолекторийси ташкил этилди. Болгар томошабинлари совет халқининг гитлерчи босқинчиларга қарши курашини тасвирланган жуда кўп бадиий ва ҳужжатли фильмлар билан танишдилар.

КОРХОНАНИНГ ЯНГИ МАҲСУЛОТИ

Ҳарманлидаги «Димо Дичев» заводи коллективи принципиал жиҳатдан янги электр двигателларининг тажриба туркумини ишлаб чиқарди. У қопламаси йўқлиги билан ажралиб туради. Янги электр двигателни инженер Милко Милушев раҳбарлигидаги мутахассислар яратишган.

Бу двигателни кўплаб ишлаб чиқариш корхонага катта иқтисодий самара келтириши кўзланмоқда. Бунда қоплама учун ишлатиладиган металл, уни ясаш учун сарфланадиган куч ва маблағ тежалади.

Янги электр двигатели ўз техникавий кўрсаткичлари бўйича жаҳонда энг яхшилардан бири ҳисобланади. Шу йилнинг ўзида заводда бу янги маҳсулотни кўплаб ишлаб чиқариш кўзда тутиляпти.

ТОКЗОРЛАР КЕНГАЙМОҚДА

Округ агросаноат комплекслари меҳнаткашлари узумчиликни ривожлантиришга катта эътибор бермоқдалар. Шу йилнинг ўзида «Клокотница», «Ҳасково-жануб» агросаноат комплексларида 80 гектардан ортиқ майдонда янги токзорлар барпо этилди. Бу ерларга серҳосил хўраки ва винобоп узум навлари кўчатлари экилди. Агросаноат комплексларининг соҳибкорлари узумчиликни комплекс механизациялаштириб бормоқдалар. Янги токзорлардаги ҳосилни етиштириш ва уни йиғиб-териб олиш билан боғлиқ барча сермеҳнат ишларни машиналар ёрдамида бажариш мўлжалланяпти.

ПЕШҚАДАМ ЁШЛАР

ТОШКЕНТ заргарлик заводида партиямизнинг навбатдаги XXVII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақа тобора кенг қулоч ёймоқда. Бу меҳнат беллашувида заводнинг кўпгина бригадалари, ишчилари актив иштирок этмоқдалар. Мусобақада ўзаро шартнома асосида ишлаётган Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Абдурашид Ғаниев билан Маҳмуд Ёқубовлар меҳнатда барчага намуна бўлишяпти. Улар Москвада бўладиган студент ва ёшларнинг XII Жаҳон фестивали очиладиган кунгача 8 ойлик планларини бажариш юзасидан зиммаларига олган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришмоқда.

Шунингдек, илғор ишчилардан Х. Муҳаммаджонова, Д. Ҳасанова, Р. Аброшев, У. Мирвалиев, Х. Шукуровалар ҳам мусобақа илғорлари сафидан ўрин олиб келмоқдалар.

М. АБДУРАСУЛОВА.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ҲАШАМАТЛИ КЛУБ САВЛАТГАМИ?»

Юқоридаги сарлавҳали мақолада («Тошкент ҳақиқати», 22 март) Ғалаба районидаги Свердлов номли колхоз марказида қурилган клубнинг маданий хизмати қониқарсиз эканлиги танқид қилинган эди.

Мақола колхоз правлениеси ва партия комитетининг мажлисида муҳокама қилинган. Унда келтирилган фактлар тўғри деб топилган. Мақолада кўрсатилган камчилик ва нуқсонларни бартараф этиш юзасидан қуйидаги тадбирлар амалга оширилмоқда:

Колхоз правлениеси раисининг маданий-маиший ишлар бўйича ўринбосарини тайинлаш масаласи ҳал қилинди. Бадиий ҳаваскорлар ишини жонлантириш, санъатга ихлосманд ёшлар билан доимий иш олиб бориш мақсадида махсус маълумотга эга бўлган Н. Абсаматова балетмейстерликка қабул қилинди. Шу кунларда «Ёшлик» ансамбли қатнашчиларининг репетициялари йўлга қўйиб юборилди, ансамбль сафига яна бир чолғувчи қабул қилинди. Клуб ҳузурида рақс ва фото тўгараклари ишлай бошлади. Ансамбль аъзоларидан тузилган агитбригада хўжаликларнинг бригадаларида график асосида хизмат қилмоқда.

Колхоз партия комитетининг секретари Б. Мамиров юборган жавобда ана шулар маълум қилинган.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

МУСТАҲКАМ ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК МУНОСАБАТЛАРИ

ДАМАШҚ. (ТАСС). Совет Иттифоқи билан Сурия ўртасида мустаҳкам дўстлик ва ҳамкорлик алоқалари давом этмоқда. СССР араб халқларининг Исроил босқинчилигига қарши олиб бораётган адолатли курашини доимо қўллаб-қувватлаб келди ва қўллаб-қувватламоқда, Яқин Шарқда мустаҳкам тинчлик ўрнатилиши учун муттасил интилмоқда, деди САР президенти Ҳ. Асад. СССР, деб уқтирди Сурия давлатининг бошлиғи, АҚШдан фарқли равишда Яқин Шарқ проблемасини бартараф этиш масаласига ғоят жиддий ёндашмоқда.

Ҳ. Асад Исроилнинг араб давлатларига нисбатан ўтказаётган агрессив сиёсатини танқид қилди ва Яқин Шарқ проблемасини ҳал этиш асосидагина араб территорияларини озод қилиш ва араб халқларининг қонуний ҳуқуқларини қайта тиклаш мумкин, деди. У БМТ раҳбарлигида халқаро конференция чақириш йўли билан регионда тинчликка эришиш мумкинлигини уқтириб ўтди.

МОСКВА ФЕСТИВАЛИ ОЛДИДАН

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Ёшлар ва студентларнинг XII жаҳон фестивалига борадиган АҚШ делегатлари Америка ёш авлоди ядро хавфига, Рейганнинг «самовий урушлар» программасига қарши кураш ишига қатъий аҳд қилганлигини билдирмоқдалар. Нью-Йорк штати қонун чиқарувчи мажлисининг аъзоси Фрэнк Барбаро касаба союзлари вакилларининг Москвада ўтказиладиган ёшлар анжуманига бағишланган йиғилишида нутқ сўзлаб, шуни айтди.

ТИНЧЛИК УЧУН КУРАШ ШИОРИ ОСТИДА

СТОКГОЛЬМ. Швеция пойтахтининг марказий майдонларидан бирида мустаҳкам тинчлик учун ва жаҳон термоядро уруши хавфини тугатиш учун шиорлари остида оммавий митинг бўлиб ўтди. Бу митинг Стокгольмдан бошланиб, Европанинг бир қанча мамлакатлари бўйлаб ўтадиган «Тинчлик сафари» бошланишига бағишланди. Швециянинг урушга қарши хотин-қизлар ташкилотлари Европанинг 16 мамлакатидан 70 нафардан кўпроқ тинчлик курашчиси қатнашадиган ҳамда урушга қарши руҳда ўтадиган бу тадбирнинг ташаббускорлари бўлдилар.

Митингда Швеция Бош министри У. Пальме сўзга чиқиб, ҳозирги вақтда дунёда ғамлаб олинган ядро қуроли запаслари инсоният ҳаётининг ўзига таҳлика солиб турганини уқтириб ўтди. Ядро уруши бошлангудек бўлса Ер юзидаги жамики жонзод қирилиб кетади, инсоният цивилизацияси ядро ёнғини алангасида нобуд бўлади. Космик фазони ҳарбийлаштиришнинг хатарли режалари тинчликка янада каттароқ хавф солмоқда. Бу ваҳшиёна қуролни ишлаб чиқаришни ва жойлаштиришни тўхтатиш, «самовий урушлар» бошланишига қаршилик қилиш жуда зарур вазифадир, деб уқтирди нотиқ.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● БЕРЛИН. Галле шаҳрида «антифашистлар курашидан — халқларни миллий ва социал озод қилиш сари» мавзуида илмий конференция ўтказилмоқда. Икки кун давом этадиган учрашувда ГДР, МХР, ПХР, СССР ва ЧССРдан келган тарихчилар, юристлар ва иқтисодчилар иштирок этмоқдалар. Учрашув қатнашчилари гитлер фашизмига қарши курашда ва Европа халқларини озод қилишда Совет Иттифоқининг ролига биринчи даражали эътибор бермоқдалар.

● БАЙРУТ. Ливан пойтахтида кескин вазият сақланиб қолмоқда. Шаҳарни ғарбий ва шарқий секторларга ажратиб турувчи «яшил чизиқ»да мухолиф томонлар ўртасида артиллерия ва миномётлардан кетма-кет отишмалар бўлиб турди. Байрутнинг ҳар иккала қисмидаги уй-жой кварталлари ўққа тутилди, тинч аҳолидан кўп киши ўлди ва жароҳатланди.

● ТОКИО. Студентлар ўз ўзини бошқариш органлари Умумяпония иттифоқи мамлакат жамоатчилигига мурожаат қилиб, планетанинг бирорта чеккасида ҳам Хиросима ва Нагасаки фожиаси такрорланишига йўл қўймасликка даъват этди. Бу ерда тарқатилган ҳитобномада ёшлар тинчлик, ядро қуроли бутунлай ва батамом тақиқланиши учун, Япониянинг Пентагон ядровий стратегиясига жалб қилинишига қарши кучларини аямай курашишлари зарур, деб таъкидланади.

(ТАСС).

ХРОНИКА, ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР

МАНИЛА

Филиппин пойтахтида СССРнинг 15 та етакчи ташқи савдо бирлашмаси иштирокида ўтказилган Совет савдо-саноат ахбороти виставкаси ўз ишини тамомлади. Мамлакат савдо-саноат доиралари ва жамоатчилигининг намояндалари кўргазмага жуда қизиқиб қарадилар. Кўргазма ишлаб турган вақтда ўтказилган бир қанча семинарлар филиппинликларга СССРнинг экспорт имкониятлари билан батафсилроқ танишишга, Совет Иттифоқи экспорт қиладиган ва ўзларини қизиқтирувчи моллар ҳақида зарур ахборот олишларига ёрдам берди.

Совет савдо-саноат ахбороти виставкаси, деди Филиппин саноат ва савдо министрининг ўринбосари Хосе П. Левисте, Филиппин билан Совет Иттифоқи ўртасидаги савдо ва иқтисодий алоқаларни янада ривожлантиришга шак-шубҳасиз ҳисса қўшди.

ХАРАРЕ

АҚШнинг ЖАР режими билан «амалий ҳамкорлик» сиёсати ирқчилар давлатининг манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган, деб ёзади «Геральд» газетасида Зимбабве ташқи ишлар министри У. Мангвенде. Рейган маъмурияти, деб уқтирди у, ирқчилар ҳукмронлигидаги ЖАРда хўжа кўрсин учун ўтказилган «конституционислоҳотлар»ни «ижобий қадам» деб тасвирлашга уринмоқда. Бу нарса кишини ғижинтиради, чунки Вашингтонда кўкларга кўтариб мақталаётган «ўзгартишлар» аслида Преториянинг африкалик кўпчилик ўртага қўяётган ҳаққоний талабларни мутлақо назарга илмаётганлигидан амалда далолат беради. «Амалий ҳамкорлик» сиёсати апартеид системасини мутлақо ўзгартирмади, балки уни мустаҳкамлади.

ГАВАНА

Вашингтон Сальвадордаги қўғирчоқ режимни қўллаб-қувватлаш учун ҳар куни бир миллион доллардан ортиқ пул сарфламоқда, режим эса ўз халқини қирғин қилиш сиёсати билан шуғулланмоқда. Шу мамлакатнинг ҳукмрон доираларига кейинги беш йил ичида Американинг жами ҳарбий ёрдами икки миллиард долларга етди, деб уқтиради Пренса Латина агентлиги.

Маъмурият АҚШ конгрессидан гўё «экономикани жонлантириш учун» Сальвадорга кўпроқ ёрдам беришни талаб қилмоқда.

(ТАСС).

СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ШОИРИ УЙҒУН 80 ЁШДА

АДАБИЁТИМИЗ ОҚСОҚОЛИ

УЙҒУН деганда бизнинг кўз ўнгимизда ажойиб лирик шоир ва талантли драматург намоён бўлади. Бир шахсда бу икки фазилатнинг мужассамланиши камёб ҳодиса, албатта. Уйғун ўзбек совет адабиёти даргоҳига дастлаб қайноқ қалбли шоир сифатида кириб келди. Уни кўп миллатли совет китобхонлари нозик лирик шоир сифатида танишади. Улуғ Ватан уруши йилларидан бошлаб эса республикамизда Уйғунни моҳир драматург сифатида ҳам тан олишди. Унинг узоқ ўтмиш ва ҳозирги замон мавзуида ёзилган қатор драмалари республикамиз театрлари саҳнасидан мустаҳкам ўрин олди. Мана, 40 йилдан буён ўзбек совет театр санъатини Уйғун асарларисиз тасаввур этиб бўлмайди.

Уйғун илк шеърларидан бошлаб ўзини она юрт, улуғ совет мамлакатининг фарзанди, ранго-ранг ва серишва табиатнинг бир парчаси деб билди. Инсонларда табиатнинг бойлиги, тиниқлиги, мусаффолиги ва боқий ёшлигини кўрди. Шу туфайли кишиларнинг фикри, руҳи, қалб олами ва орзу-идеалларини ифодалаш учун рангин бўёқларни табиат хазинасидан олди, табиатни эса инсонларга хос сифатлар билан безади, яъни уларни жонлантириб — гоҳ куйлатиб, гоҳ рақсга тушириб, гоҳ инсонлардек жонлантириб ва ўйлатиб, гоҳ қаҳр-ғазаб ва изтироб ҳолатида кўрсатди:

Ранг-баранг чечаклар тўлғаниб,
Жозибали кулиб боққандир...
«Бечора Жонтемир келди» деб,
Овламоқчи бўлиб кўнглини,
Балки қушлар қанот қоққандир...
Балки ширин бир қўшиқ бошлаб,
Қитиқловчи бир оҳанг ташлаб,
Кумуш сувлар тоғдан қуйига
Дона-дона бўлиб сочилиб,
Қўнғироқлар чалиб оққандир...

Жонли инсон қиёфасидаги табиат бу ерда шунчаки иштирок этаётгани йўқ, балки у асардаги қаҳрамонлардан бири — Жонтемирнинг руҳий ҳолати ва турмуши, тақдиридаги катта тарихий ўзгаришларни ёрқин кўрсатиб беришга хизмат этади.

Шоир табиат билан инсон ўртасидаги уйғунлик негизида ижтимоий масала — шахс эркинлиги турганлигини жуда теран кўрсатиб беради. Уйғуннинг Табиат ва Инсон ҳақидаги шеърларида (бундай шеърлар ва поэмалар шоир шеъриятининг асосий қисмини ташкил этади) оламни бутун қарама-қаршиликлари билан биргаликда бадиий таҳлил қилади. Унинг шеърларидаги конкретлилик, манзаралилик, бой мусиқийлик, жўшқин романтика ва фалсафий чуқурликнинг асоси худди ана шу ерда намоён бўлади. Совет кишиларининг табиатга нисбатан фаол муносабати шоир шеърларида, шунингдек, унинг драматик асарларида кенг ва теран акс эттирилади:

Тарихнинг тўлқинли, ўтли изидан,
Қип-қизил қон тусли чечаклар тердим.
Бутун ижодимни халқимга бердим,
Олдим илҳомимни кўклам қизидан,—

деган мисралардаги фикр-ғоя шоир ижодининг етакчи принципидир. Бу ерда Уйғун ижодкорнинг халқ олдидаги бурчини қандай тушуниши ва унинг ижодининг асосий пафосини ташкил этувчи сиёсий ўткирлик ва қувноқлик, жўшқинлик эътироф этилади. Уйғуннинг ижодкорлар тўғрисидаги фикр-мулоҳазаларида эса (маълумки, шоир ўнлаб принципиал адабий-танқидий мақолалар, илмий ишлар муаллифи) шеъриятнинг, бадиий ижоднинг қандай бўлиши ва бу борада қайси йўлдан бориш кераклиги ойдин кўриниб туради. Хусусан, уни Навоийнинг «юксак санъатга, жўшқин ҳаяжонга, оловли лиризмга, буюк таъсир қувватига эга бўлган ғазаллари, рубоийлари ва бошқа шеърлари кишининг муҳаббати, кишиликнинг юксак орзулари, келажакка бўлган умид ва армонлари ҳақидаги фикрлар билан тўла» шеърияти мафтун этади.

Уйғун ҳар доим шеърнинг содда, самимий, мусиқий, равон, мағизли, қуюқ ва ёрқин образли бўлишига интилди. Унинг ижодидаги реализмнинг қудрати шундаки, шоир инсон қалбидаги хилма-хил туйғу ва кечинмаларни табиат образлари орқали ифодалайди, табиатдаги ва она-Ватан жамолидаги ўзгаришларни эса инсоннинг қалб кўзгуси орқали акс эттиради.

Ватанга муҳаббат туйғуси ва совет кишиларининг ўз мамлакатларига бўлган чексиз меҳр-муҳаббатини тасвирлашга интилиш Уйғун ижодида 30-йиллардаёқ бошланган эди. Шоир Совет Ватанини, энг аввало, озодлик, тенглик, дўстлик, бахт-иқбол ва шодлик юрти бўлганлиги учун юракдан севди ва шарафлади. Совет кишиларининг ўз Ватанларига меҳр-муҳаббати ва садоқати чексиз эканлигига шоир чин юракдан амин бўлди. Хусусан, Уйғун ўзининг «Гўзал Ватаним» (1937 йил) шеърида шундай дейди:

Ватан сенинг тоlенг баланд,
Боғларингда хазон уролмас!
Ҳеч қандай ёв сенинг зарбингга
Чидаш бериб, қарши туролмас.
...Ҳар дақиқа тайёрмиз постда,
Шараф билан сақлаймиз уни.
Биз бор экан шонли Ватаннинг
Бўлмаяжак енгилган куни.

Шоир социалистик тузумнинг қудрати ва совет кишиларининг жасорати ва садоқатининг чексизлигига дилдан ишонган эди. Фашизм устидан қозонилган тарихий ғалаба шоирнинг тўғри ва оптимистик позицияда турганлигини тасдиқлади. Шуни айтиш керакки, Улуғ Ватан уруши йиллари Уйғун бутун истеъдодини она-Ватан образини гавдалантиришга йўналтирди. Халқда Ватанга меҳр ва садоқат туйғусини аланга олдириш ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлган бир шароитда у урушнинг биринчи кунларида ёзган ўзининг «Қўзғол, дединг» номли шеърида она-Ватанга мурожаат этиб, «Ватан амин бўлгин, ҳар биримизда йўлбарс ғазаби бор, арслон ҳамласи! Қўзғолди буюк эл, улуғ, шонли халқ, яксон бўлур ёвнинг шаксиз, ҳаммаси!», деб ҳайқирди.

Урушдан кейинги йилларда Уйғун ўнлаб шеърий тўпламлар нашр қилди. Булар шоирнинг ҳаёт қўшиғини эҳтирос билан куйлашда давом этганлигини кўрсатиб қолмасдан, шу билан бирга унинг шеърияти янада серохант, жиддий ва фалсафий бўлиб борганлигини тасдиқлайди. Шоир узоқ умр кўриб, халққа бирор фойда келтирмагандан кўра, чақмоқ каби бир зумда оламни ёритиб, «эзгу иш учун» ҳисса қўшишга чақиради («Нолима»). «Нима иш қилгансан?» номли шеърда ҳам бесамар умрнинг ҳеч кимга даркор эмаслигини уқтиради. «Ғамни инкор этма» шеърида эса шоир ҳаёт зиддиятларига назар ташлар экан, ўқувчисини шу «қайғуни енгишга, енга билишга» чорлайди, инсонликнинг маъносини йўлдаги ғовларни мардона енгиб ўтишда кўради.

Ижодкор ҳаёт ва одамлар тўғрисидаги кўп йиллар давомида тўплаган кузатишлари ва фикр-мулоҳазаларини драматик асарлар орқали ифодалашга алоҳида аҳамият берди. Улуғ Ватан уруши даври ҳам, узоқ ўтмиш ҳам, урушдан кейинги йиллардаги меҳнаткашларнинг руҳий оламидаги кескин ўзгаришлар ҳам Уйғунга драма ва комедия учун беқиёс мавзулар ҳадя этди.

Уйғун драматург Иззат Султон билан ижодий ҳамкорликда ёзган «Алишер Навоий» драмаси ўзбек драматургиясида ажойиб саҳна асари бўлиб қолди. Ҳатто бу пьеса заминида экран асари ҳам яратилди, (авторлар орасида Уйғун ҳам бор).

Шунингдек, Уйғун ўзининг «Абу Райҳон Беруний», «Абу Али Ибн Сино» ва «Зебуннисо» шеърий драмаларида ҳам ўзининг ўткир ижтимоий драмалар ярата олиш салоҳиятига эга эканлигини намойиш қилди.

Уйғун шеърият ва драматургияда ўз йўли, овози ва услубига эга сўз санъаткори сифатида халқимизга танилган. У айни кунларда ҳам замондошларимизнинг қалбини бадиий тадқиқ этувчи янги шеърлар ва пьесалар яратмоқда. Атоқли ижодкор ўзбек совет адабиётининг улкан намояндаси, Ўзбекистон Олий Советининг депутати ва республика Фанлар Академиясининг мухбир аъзоси сифатида кўпгина жамоат ва давлат ишларида ҳам фаол иштирок этиб келмоқда. У партия ва ҳукуматимизнинг бир қатор орден ва медаллари, шунингдек юксак мукофотларига сазовор бўлди, ёш ижодкорларнинг меҳрибон устозига айланди. Биз, атоқли сўз санъаткорини қутлуғ 80 ёши билан самимий табриклаб, унга мустаҳкам соғлиқ, янги ижодий муваффақиятлар тилаймиз. Халқимизнинг унга бўлган улкан муҳаббати умрига умр, илҳомига илҳом, кучига куч қўшишига шакшубҳа йўқ.

Салоҳиддин МАМАЖОНОВ,
филология фанлари доктори.

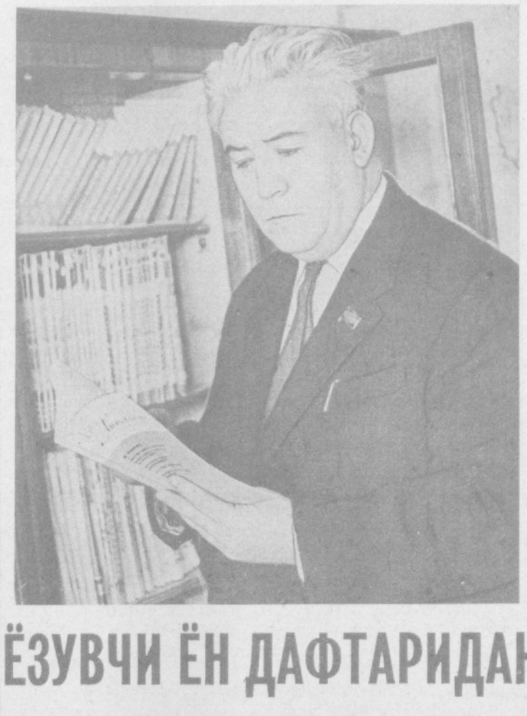

ЁЗУВЧИ ЁН ДАФТАРИДАН

◆...УЧРАШУВЛАРДА кишилар кўпроқ бирга ишлайдиган сафдошининг ҳаёти қандай кечаяпти, халқнинг турмуш даражаси қай даражада юксаляпти, бу борада қўлга киритилган ютуқлар, йўл қўйилаётган камчиликлар ҳақида гапиришади. Ана шундай гаплардан сўнг ўйлаб қоласан киши: яхши ишлаш баробарида яхшироқ яшаш дегани нима? Бундай ҳаёт тарзи киши зиммасига қандай масъулият юклайди? Бир пайтлар эрталабдан кечгача станок ёнида типпа-тик турган ишчининг олган маоши оилани боқишга учма-уч етган. Ўша дамларда ҳам совет кишисининг қалбидаги некбин туйғулар сўнмади. У келажакка умид билан қаради. Мана бугунги кунда ўша орзу-умидлар рўёбга чиқмоқда. Одамлар тўкин-сочин ҳаёт кечиришяпти. Лекин гап ана шу тўкин-сочинликдан қандай фойдаланишда. Яхши яшаш янада яхшироқ ишлаш демакдир. Шунинг учун ҳам партия совет кишиларини унумли меҳнат қилиш, кўпроқ ҳосил етиштириш баробарида ердан, сувдан ва бошқа бойликлардан тежабтергаб, самарали фойдаланишга даъват этмоқда. Ҳар бир киши ўз қобилиятини тўла-тўкис намоён этиш учун шароит яратиш кераклигини уқтирмоқда. Дунёда тинчликни сақлаш ҳозирги замоннинг энг биринчи масаласи эканлигини кун тартибига қўйяпти.

Бу борада, айниқса, адабиёт ва санъатнинг зиммасига кўп масъулият юкланади. Биз улуғ Горькийнинг машҳур сўзларини унутмаслигимиз лозим: ёзувчи ўзига социализм бериб қўйган буюк ҳуқуқдан актив фойдаланишни ўрганиб олиши керак...

◆ ҲАЁТИМИЗНИ кенг миқёсда кўрсатиш учун, шубҳасиз, прозаикларимиз, проза намуналари кўп бўлиши керак. Мирмуҳсин, Асқад Мухтор, Ҳамид Ғулом, Одил Ёқубов, Пиримқул Қодировларнинг асарлари ундан кейинги авлод прозаси, савиясидан, даражасидан қатъий назар, ана шу маънода эътиборлидир.

Мен шу ўринда бир масалани айтиб ўтмоқчиман: ҳозир драма билан махсус шуғулланадиган ёзувчиларимиз йўқ — бу жуда ёмон. Яшиндан кейин ким жонини бериб, умрини бериб, драмада ижод қилди? Тўғри, деярли барча ёзувчи — шоирлар бир-иккитадан драма ёзишди, аммо тугал бир нарса яратмасдан яна бу даргоҳдан чиқиб кетишди, Асқад ҳам, Шуҳрат ҳам, Ҳусниддин ҳам, Жуманиёз ҳам, масалан, шундай қилишди. Ўлмас дуруст ишлар қилаяпти, Машраб Бобоев яхши бошлади... Хуллас, драматургия ўз кашшофларини, фидокорларини кутмоқда. «Бир кунлик меҳмонлар» драма жанримизни кўтара олмайди...

ЗАФАРГА ЧОРЛАГАН САТРЛАР

Яқинда Улуғ Ғалабанинг 40 йиллиги муносабати билан фронтчи ёзувчиларнинг тантанали йиғилиши бўлди. Йиғилишда бир қўлида қурол, бир қўлида қалам билан оловли жанггоҳларда фашист босқинчиларга қарши мардонавор жанг қилган республикамиз пойтахти ёзувчилари ўз хотираларини сўзладилар, фронтдан қайтиб келмаган, она-Ватан бахт-саодати йўлида ҳалок бўлган жанговар дўстларини ёдга олдилар.

Йиғилишда адабиётимиз оқсоқоли, Ўзбекистон ССР халқ шоири Уйғун фронт йилларида жанггоҳлардаги ўзбекистонлик марди майдонлар унинг шеърларини ёд олиб жангга кирганликлари, севимли қизларига лирик шеърларини ёзиб юбориб турганликлари ҳақида хатлар олганлигини айтиб ўтди.

Мен атоқли устознинг бу сўзларини эшитиб, фронт йилларини хотирга келтирдим. 1944 йилнинг охирида мен 2-Белоруссия фронтида ўзбек тилида чиқиб турган «Фронт ҳақиқати» газетаси редакциясига ҳарбий мухбир бўлиб хизматга чақирилган эдим. Редакцияга келиб иш билан танишиб, чиқарилган газеталар саҳифаларини варақлаганимда, унда Уйғуннинг бир қанча жанговар шеърлари босилганлигини кўриб беҳад қувондим. Устоз Уйғун ўз шеърлари билан душманга қарши курашяпти, дедим. Ҳа, бу адабиётимиз ифтихори бўлган шеърият устози оғир жангларда мислсиз жасорат кўрсатиб, Ғалаба соатларини яқинлаштираётган марди-майдонларнинг ёнида эди, ўз шеърлари билан жанговар йигитларимизни ҳужумга кўтарарди.

Ўша фронт газеталарини варақлайман. Уйғун шеърлари «Фронт ҳақиқати», 1945 йил 9 январь — «Мендан шафқат кутма». «Немис босқинчиларига» — 30 январь, «Баҳоримиз келур»,— 9 февраль, «Дарёлар, жангчи ва бахши» — 1945 йилнинг 13 апрелида эълон қилинган. Бошқа бир қанча жанговар шеърлари ҳам марду майдонларимизнинг юрак сўзларига айланиб, улар билан бирга Ғалаба йўлларидан олдинга одим ташлаб борган.

Устоз Уйғуннинг «Бахши» шеъридан қуйидаги мисраларни фарғоналик бир тўпчи жангчи йигит ёддан айтиб берганлиги ёдимда.

Дунайдан, Висладан, Одердан ўтдинг,
Немис тупроғига айладинг юриш,
Сўйла, қайси диёр, қайси юрт яхши,
Гўзал экан, сендан сўрайди бахши.
ЖАНГЧИ ЖАВОБИ:
Тўғри, кўп бегона элларда бўлдим,
Бехато сўзладинг муҳтарам бахши,
Аммо ишонгилки, ҳаммасидан ҳам,
Ўз юртим гўзалдир, ўз юртим яхши!

Ҳа, бугун ўзининг табаррук 80 ёшини нишонлаётган устоз Уйғун оловли жанггоҳларда ҳам марди-майдонларимиз сафида бўлган, уларни ўзининг жанговар шеърлари билан душман устидан ғалаба қозонишга чорлаган. Биз фронтчи ёзувчилар Уйғун аканинг табаррук 80 ёши билан муборакбод этиб, уларга ҳамма вақт бардам бўлинг, ажойиб шеърларингиз билан коммунистик жамият қураётган баҳодир халқимизнинг олдинги сафларида бўлинг, деймиз.

НАЗАРМАТ.

АСАРЛАРИ САҲНАДАН ТУШМАЙДИ

ҲАР БИР театрнинг фаол драматурглари бўлади. Ҳамза номли театр коллективининг ҳам ана шундай ижодкорлари сафида Уйғун ака алоҳида ажралиб турадилар. Театримизда турли йилларда саҳналаштирилиб, кенг томошабинлар эътиборини қозонган саҳна асарлари орасида Уйғуннинг «Алишер Навоий» (Иззат Султон билан ҳамкорликда), «Абу Али ибн Сино», «Зебуннисо» тарихий драмалари, замонавий мавзудаги «Парвона» комедияси ўзининг халқчиллиги ва моҳирона ёзилганлиги туфайли кўп йиллардан буён саҳнадан тушмай келаётир. Бу саҳна асарлари орқали театримизнинг турли авлодига мансуб истеъдодли актёрлари халқимизга танилди, уларнинг таланти сайқал топишида бу пьесалардаги бетакрор образлар жуда катта роль ўйнади, натижада, бу асарлар ва уларнинг муаллифи санъаткорларимиз учун ниҳоятда азиз бўлиб қолди.

Шоир ва драматург Уйғуннинг 80 ёшга тўлиши ва совет адабиётини ривожлантиришдаги улкан хизматлари ҳамда самарали жамоатчилик фаолияти учун ҳукуматимизнинг олий мукофоти — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлиши биз, саҳна санъати ижодкорларини ҳам бениҳоя қувонтириб юборди. Биз халқимизнинг севимли адибини бу улкан унвон билан самимий табриклаб, у кишига мустаҳкам соғлиқ, янги ижодий ютуқлар тилаймиз. Ҳамза номли театр билан ижодий ҳамкорлигингиз бундан кейин ҳам мустаҳкамланиб бораверсин, устоз!..

З. ЙЎЛДОШЕВ,
Ҳамза номидаги Ленин орденли ўзбек Давлат академик драма театрининг директори.

ГЎЗАЛЛИК КУЙЧИСИ

Агар бахт изласа ҳар ким,
Менинг-ла ошно бўлсин.
Мен унга гул берай хил-хил,
Қучоғи гул билан тўлсин.
Бу гулларким, асил гуллар,
Очилган лолазоримда.
Жафодан, ноладан из йўқ
Менинг мангу баҳоримда...

Қаҳрамон санъаткоримиз устоз Уйғуннинг бу ёруғ мисраларини кўп такрорлайман ва бундан ярим аср муқаддам ёзилган бу сатрларга шоирнинг шу кунларда битган доно фикрлари уланиб кетади:

Хурсанд бўл, тенгдошим, биз қарисак ҳам
Элу юрт яшарар, замон яшарар!

Ҳаёт ва умрнинг барча шодликлари, неъматидан баҳраманд бўлган, ўзи ҳам одамларга эзгулик бағишлаганларгина бундай ҳикматли хулосага келадилар. Мен яхши шеър ўқиганимда ҳамиша бир ҳақиқатга ишонгим келади: шеърият ёшлик билан тирик! Шоирнинг илҳоми ва қалби ҳам! Қувваи ҳофизам гўдаклигимда зеҳнимга ўрнашган қуйма шеърларни бир-бир такрорласа, унда, албатта, дала гулларидай шудрингда порлаб турган «Сурат», «Жафо қилма», «Ватан ҳақида қўшиқ», «Гул юборибсан», «Қиз қўшиғи» каби шеърлар жаранглаб кетади. Мен бу гўзал қўшиқларни муҳаббат ёшидаги қиз ва йигитларнинг ён дафтарларида кўрганман, уларнинг тилларида севги иқроридай янраганини тинглаганман...

Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон, Ойбек ва Уйғуннинг оташин, эҳтирос ва қалб ҳаяжонлари барқ урган шеърларини ёд айтарканмиз, шеърият сеҳри дилларни яшартирарди. Чунки у шеърлар баланд руҳли, халқнинг табиатидай соф, замон ҳайқириқларига тўла эди... Уйғун ҳамиша халқ билан суҳбатда, ижодий мулоқотда бўлиб, илҳомланган ва замондошларини руҳлантирган санъаткордир. Ана шундай учрашувлардан бирида, учинчи синф ўқувчиси бўлган мен шоирнинг «Менинг икки онам бор» шеърини ҳаяжон билан ўқиганим эсимда. Ўшанда ёзувчимиз бизнинг райондан депутатликка сайланган йиллари экан. Орадан ўн йил ўтгач, унда-мунда чиққан машқларимни ўқиган эканлар, мени йўқлатибдилар. Орадан шунча вақт ўтса ҳам, мени эсда сақлаб: «Сен ўша Ойдинчамисан?» деб сўрасалар, таажжубда қолганман. Машқларимни кўздан кечириб, у ер — бу ерига қалам уриб, «Оқ йўл» ёзиб бердилар. Газетада бир даста шеърларим босилди. Биринчи оқ йўл, биринчи ишонч сўзи, масъулият туйғуси мўртгина қаламга қувват бўлар экан...

Шоирнинг ҳаёт йўлига унинг шеърияти ойнадир. Шоирнинг бахтига таъриф ҳам унинг ўз ижоди. Шоирнинг меҳнатига туҳфа уни халқ севиб қўлдан қўймай ўқигани, сўзига мунтазир бўлиб тургани... Шоирнинг қадри давраларда, дилларда ўрнини топгани — сийланиб турган иззат ва обрўси. Халқ оғзига тушган, обрў топган, элу юрт ва замон яшарганидан севинган, меҳнати файзли, қалами ҳаётбахш шоиримизга шеър каби эзгу тилакларни билдираман.

Ҳаёт шеър билан гўзал. Диллар шеърга ташна. Адабиёт эса устозлар билан тўкис. Бизнинг бағримиз, ёшларнинг давраси ҳам азиз устозлар билан бутун. Истиқболда яшараётган, янгиланаётган ажиб меҳнатли тонглар шеърга, ўзининг нафис тасвирларига интизор. Бу тонгларни эса сиз мафтун бўлиб, мусаввир бўлиб куйлайсиз! «Энг комил гўзаллик ҳаётнинг ўзи» шеър истаб турганда, Сизга ҳормас-толмаслик тилаймиз, Уйғун ота! Партия ва ҳукуматимизнинг Сизга берган олий унвони муборак бўлсин!

Ойдин ҲОЖИЕВА,
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати.

ИСТЕЪДОДЛИ АДАБИЁТШУНОС ОЛИМ

Уйғуннинг хизматлари шоир, драматурглиги билангина белгиланмайди. Ўз адабий сафдошлари — ўзбек совет адабиётининг улкан намояндалари Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон, Ойбек, Абдулла Қаҳҳор, Комил Яшинларга ўхшаш Уйғун таниқли адабиётшунос олим ва адабий танқидчи сифатида бадиий ижод асосларини социал-фалсафий, ғоявий-эстетик жиҳатдан мустаҳкамлашга ва ривожлантиришга ҳам у алоҳида эътибор берди. Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясининг мухбир аъзоси Уйғуннинг адабиётшунослик ва адабий танқидчилик соҳасидаги хизматлари улкандир.

Олимнинг бу борадаги фаолияти аслида 20-йиллардан бошланганди. У 1933—1935 йилларда Ҳамид Олимжон билан ҳамкорликда «Социалистик реализмни эгаллаш йўлида», «Ўзбек совет адабиётининг синфий моҳияти масаласи» мақолаларини, ўзи мустақил равишда эса «Поэзия тўғрисида», «Поэзияда сиёсий ўткирлик бўлсин» каби ва шунга ўхшаш бошқа бир қанча мақолаларни ёзди.

Марксча-ленинча илмий дунёқарашни чуқур идрок этган Уйғун шу дастлабки мақолаларидаёқ изчил партиявийлик ва халқчиллик позициясида туриб, ўзбек совет адабиётининг ғоявийлиги ва синфийлиги учун курашди.

Олимнинг илмий асар ва мақолаларининг бир қисми ўзбек классик адабиётининг муҳим масалалари, Алишер Навоий, Муқимий ва ўтмиш адабиётимизнинг бошқа кўзга кўринган намояндалари ижоди ва асарлари таҳлилига бағишланган.

Олим мақолаларининг кўпчилиги ўтмиш ва совет замонасида яшаган нодир талант ва катта истеъдод эгалари, ўта меҳнатсевар бўлган шоирлар ижодини, уларнинг маҳорат сирларини, шеъриятининг ўзига хос индивидуал хусусиятларини одилона ёритишга бағишланган. Бу жиҳатдан унинг «Амин Умарий», Усмон Носир ҳақидаги «Ҳаёт ва шеърият ошиғи» сарлавҳали мақолалари диққатга моликдир.

Уйғун рус ва украин классик адабиётининг йирик намояндалари А. С. Пушкин, А. П. Чехов, Т. Г. Шевченко, асримизнинг етук адиби М. А. Шолохов ва қардош халқлар адабиётининг вакиллари А. Тўқай, С. Муқоновлар тўғрисида ҳам мақолалар ёзди.

Уйғун шу табаррук ёшида ҳам ҳозирги замон адабиётининг долзарб масалаларига, адабиётнинг ҳаёт билан алоқасини мустаҳкамлашга диққатни жалб этувчи илмий, публицистик мақолалари билан матбуотда чиқишда давом этмоқда.

Ўткир ШОКИРОВ,
доцент.

УЙҒУН

ЭЗГУЛИК

Якун ясар умрига ҳар ким,
Ҳисоб берар қилган ишидан.
Бирор нишон қолар дунёда
Ўз қадрини билган кишидан.
Донолардан яхши сўз қолур,
Олимлардан илм-кашфиёт.
Яхши иш қолади бировдан,
Бировидан қолар яхши от.
Меҳр билан қурилган бино
Устасини эслатиб турар.
Шоир шеъри, бастакор куйи
Жаҳон бўйлаб айланиб юрар.
Бировдан боғ қолур, бировдан
Чиқарилган ариқ қолади.
Санъат билан ишланган ҳайкал
Мангуликдан ўрин олади.
Меҳнаткашнинг ҳалол меҳнати
Ҳаёт билан умрбод йўлдош
Улуғ Ленин яратган ғоя
Авлодларга ҳамиша қўлдош.
Мангу яшар инсон қалбида
Эзгу меҳр она-Ватанга.
Ном қолдирган талай қаҳрамон
Озодлик деб кирганда жангга.
Ишчининг меҳнати абадий,
Ҳунарманднинг ҳунари ўлмас.
Бирор эзгу иш қил умрингда,
Эзгу ишнинг заволи бўлмас!

КАМТАРЛИК ҲАҚИДА

Токи жонинг бор экан танда,
Камтарликни қилмагил канда.
Мартабада юксак эрур ой,
Шу сабабдан гўзалликка бой.

1966 йил. Тошкент. Уйғун ҳамкасб дўстлари (ўнгдан) Ғафур Ғулом, Асқад Мухтор ва белорус шоирлари Петрусь Бровка ва Пимен Панченко билан.

С. Маҳкамов фотолари.

*

БУГУН — ХАЛҚАРО МУЗЕЙЛАР КУНИ

Тарих ва маданият кўзгуси

Музейларни ҳақли равишда халқ ҳаёти, санъати ва маданияти тарихининг ёрқин кўзгуси дейиш мумкин. Негаки жамики нодир ва ноёб нарсалар музейлар орқали асрлардан-асрларга омон етиб боради. Улар маънавий оламимизни бойитади.

Областимизда ҳам кўплаб музейлар меҳнаткашларга намунали хизмат қилиб келмоқда. Улар орасида Чирчиқ, Ангрен, Оққўрғон давлат ўлкашунослик музейлари, 1400 дан ортиқ жамоатчилик асосида ташкил қилинган меҳнат ва шон-шуҳрат музейлари мавжуд. Булардан ташқари корхоналар, колхоз ва совхозлар тарихи музейлари, Ленин хоналари меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаб, уларни янги-янги меҳнат муваффақиятларига эришишга ундамоқда.

Кейинги йилларда музей фондларидаги экспонатларнинг мазмунини бойитиш, уларга турли табақа томошабинларни жалб қилиш, мунтазам равишда тематик кўргазмалар ташкил этиш бўйича катта ташкилий ишлар олиб борилаяпти.

1984 йилдан бошлаб Чирчиқ ўлкашунослик музейи бўлимларининг барча экспозициялари янгиланди. Улардаги стендлар ва диорамаларда шаҳар меҳнаткашларининг 50 йил мобайнида қўлга киритган ютуқлари, шонли анъаналари, йирик саноат корхоналарининг фаолияти ҳақида тўлақонли ҳикоя қилинади. Оққўрғон ўлкашунослик музейи кенгайтирилди. Жанговар шон-шуҳрат зали оққўрғонлик Улуғ Ватан уруши қатнашчиларининг жасоратлари ҳақида ҳикоя қилувчи хотиралар, тарихий ҳужжатлар билан бойитилди. Ангрен музейи ходимларининг ибратли ишлари ҳақида ҳам ана шундай илиқ гапларни айтиш мумкин. Улар мунтазам равишда Ангрен воҳасининг ўсимликлар ва ҳайвонот дунёси ҳақида қимматли маълумотлар тўпламоқдалар.

Яқинда ташкил қилинган картиналар галереяси шаҳар меҳнаткашларини эстетик тарбияловчи маданий марказга айланди. Томошабинлар кейинги ойларда «Меҳнатга шон-шараф!», «Тошкент тинчлик, дўстлик ва биродарлик шаҳри», «Ўзбекистон халқ амалий санъати», «Ҳар доим бўлсин қуёш» каби виставкалар билан танишдилар. Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги муносабати билан бу ерда Совет Иттифоқи Қаҳрамони, таниқли рассом С. Абдуллаевнинг кўргазмаси, ҳаваскор рассомларнинг «Биз тинчликни истаймиз» кўргазмаси ташкил қилинди.

Бугун, халқаро музейлар кунида бу маданият масканларида очиқ эшиклар куни ўтказилади. Бу ерда санъаткорлар, рассомлар, олимлар, лекторлар мамлакатимизда ва чет элларда музей ишларининг ривожланиши, халқимиз яратган нодир асарларни авайлаб-асраш, меҳнаткашлар тафаккури ва маънавий дунёсини бойитиш йўлидаги меҳнатлари ҳақида ҳикоя қиладилар.

Г. АФАНАСЬЕВ,
Тошкент область маданият бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

ЭРТАГА — В. И. ЛЕНИН НОМЛИ БУТУНИТТИФОҚ ПИОНЕР ТАШКИЛОТИ АНЪАНАВИЙ БАЙРАМИ

Бундан олтмиш уч йил аввал комсомолнинг Бутунроссия II конференцияси қарорига мувофиқ тузилган пионер ташкилоти катта ва шонли йўлни босиб ўтди. Мамлакатимизнинг кўп миллионли пионерлари қатори областимиз алвон галстукли ўт юраклари ҳам В. И. Лениннинг иши ҳамда васиятларига содиқ ҳолда ўз бурчларини бажармоқдалар. Улар ўқишда, ишда ва яшашда Ильичдек бўлишга интилаётирлар. Пионерларнинг энг сермазмун, қизиқарли тадбирлари В. И. Ленин майдонидаги доҳийга қўйилган ҳайкал олдида ўтказилди.

Суратда: Тошкент шаҳар пионерларидан бир группаси.

Р. Альбеков фотоси

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

18 май, 1985 йил ◆ № 96 (8586).

• *Бадиий ҳаваскорлик коллективлари ҳаётидан* •

ОПА-СИНГИЛ ТАШАББУСИ БИЛАН

Ҳабиба ва Соҳиба Турсуновалар Тошкент «Матбуот» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош корхонасининг ёш ишчиларидир. Улар мураббийлар ёрдамида машиналарни бошқаришни, турли плакатлар, бланкалар ва бошқа буюртмалар тайёрлашни ўрганиб олдилар. Опа-сингиллар кунлик ишлаб чиқариш нормаларини ошиғи билан сифатли бажаришдан ташқари, жамоат ишларида ҳам актив иштирок этмоқдалар.

Қизлар бундан бир йил аввал ўз ҳамкасблари орасида бадиий ҳаваскорлик коллективи тузиш тўғрисидаги таклиф билан чиққан эдилар. Корхона маъмурияти, комсомол комитети улар истагини қондирди. Бошқа цехлардан ҳам қўшиқ айтиш, музика чалишни биладиган йигит-қизлар тўпланишди.

Алишер Усмонов, Абдували Узоқов, Акрам Асроров, Ҳислат Ризаев, Зумрад Ҳамдамова, Манзура Шамсуддинова каби қатор ёшлар ансамблга келиб қўшилдилар. Улар репертуаридан Ватанни улуғлаш, Буюк Ғалабанинг 40 йиллигини шарафлаш, меҳнат кишисини мадҳ этиш мавзуидаги ва лирик қўшиқлар ўрин олди.

Ҳаваскорлар дастлаб ўз корхоналарида, Октябрь районидаги бошқа қатор корхона ва ташкилотларнинг клубларида ҳам концертлар билан маданий хизмат кўрсатишяпти.

— Ёш ансамблимизнинг келгуси режалари катта,— дейди биз билан суҳбатда унинг раҳбари А. Усмонов, — репертуаримизда яхши рақслар ҳали кам. Мақсадимиз қўшиқлар, интермедиялар билан бирга чиройли ва сермазмун рақсларни ҳам кўпайтиришдир.

Ёш коллективнинг сафи тобора кенгайиб бормоқда. Корхона маъмурияти ансамбль учун махсус саҳна кийимлари тайёрлаш, керакли музика асбоблари сотиб олишга алоҳида эътибор бермоқда.

С. ҲАСАНОВ.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ҚИШЛОҚ ФИЗКУЛЬТУРА КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

УЛАР «ОҚҚЎРҒОН»ДАН

Дастлабки беллашувларда рақибларнинг устунлиги сезила бошлади. Аммо бу Алижон Османовнинг кўнглига ғулу солмади. Асосий мусобақалар ҳали олдинда. Қолаверса, командадаги етакчи курашчиларнинг кўпчилиги даврага энди тушишади. Энг муҳими улар дастлабки мағлубиятдан умидсизликка тушмасликлари керак.

Тренер ҳақ бўлиб чиқди. Кейинги беллашувларда гиламга чиққан полвонлар ўз рақиблари устидан кетма-кет ғалаба қозонаверишди. Ҳусан Ғойибназаров, Нурик Сейдалиев, Амир Амирхонов сингари спортчиларнинг ютуғи командага ғалаба келтирди. Ўша куни классик кураш бўйича ўтказилган область биринчилигида улар иккинчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлдилар...

Оққўрғон район «Оққўрғон» совхози физкультурачилари коллективи ҳаётида бундай қувончли воқеалар кейинги пайтларда тез-тез рўй бермоқда. Бу бежиз эмас, албатта. Совхозда физкультура ва спортни оммалаштиришга алоҳида эътибор берилаяпти. Унинг моддий базаси ҳам яхшиланиб бормоқда. 3 та футбол, 9 та волейбол, 2 та баскетбол ва 1 та қўл тўпи майдончалари, кураш учун мослаштирилган спорт зали ва 25 метрли тир спортчилар ихтиёрида. Унда 466 физкультурачи спортнинг 12 тури бўйича ўз маҳоратларини оширмоқда. Хўжаликда 3 киши СССР спорт мастерлигига номзод, 28 нафар ёш биринчи разрядли ва 231 йигит-қиз эса оммавий разрядли спортчилардир.

Совхоз физкультурачилари бу йил спортнинг 10 тури бўйича ўтказилган район биринчиликларида муваффақиятли иштирок этиб, совринли ўринларни эгалладилар. Шахматчи Инобат Султонова область чемпионатида иккинчи ўринга сазовор бўлди. Совхоз ишчиси Иван Ткачук эса шахмат бўйича Андижонда ўтказилган республика биринчилигида қатнашди.

Спортнинг энг оммавий тури — футболга бўлган қизиқиш ҳам йил сайин ортиб боряпти. Ҳозирги кунда совхознинг ҳар бир бўлими ўзининг футбол командасига эга. Улар тез-тез ўзаро куч синашиб турадилар. Совхоз терма командаси эса шу кунларда футбол бўйича ўтказилаётган область биринчилигида қатнашмоқда.

Р. АҲМАДАЛИЕВ.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

ВЕЛОПОЙГА

● Минск шаҳрида давом этаётган халқаро мусобақада тошкентлик Ж. Абдужабборов ҳам иштирок этмоқда. 80 километрга 20 та оралиқ финиши билан ўтказилган критериум пойгасида вакилимиз 35 очко тўплаб, биринчи мукофотли ўринни эгаллади.

БЕШ КУРАШ

● Тошкентда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг мукофоти учун анъанавий мусобақалар бўлиб ўтди. Бунда Тожикистон республикаси, Одесса ва Краснодар шаҳарларидан келган спортчилар ҳам иштирок этди. Тошкентлик мастерликка номзод, ТИИМСХнинг биринчи курс студенти Э. Ярулин беш тур бўйича энг кўп очко тўплаб, ғолиб келди ва СССР спорт мастери нормативини бажарди. Команда ҳисобида Тожикистон енгил атлетикачилари ғолиб бўлишди. Краснодар командаси иккинчи, Ўзбекистон терма командаси учинчи ўринни олди.

СУЗИШ

● Ёшларнинг биринчи спорт ўйинлари программаси асосидаги сузувчиларнинг мусобақаси Навоий шаҳрида старт олди. Биринчи кунги беллашувлардан сўнг Тошкент шаҳар командаси олдинда бормоқда.

Тошкентда теннис мусобақалари давом этмоқда. Андижонда бугун шахматчиларнинг баҳсларига якун ясалади.

Редактор Н. НАСИМОВ.

ТЕЛЕПРОГРАММАЛАР

ДУШАНБА, 20. V

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 Футбол шарҳи.
10.10 «Эртак ҳузурида меҳмонда». «Аслида ўзи йўқ шаҳардаги саргузашт».
11.55 «Мўъжизасиз-мўъжизалар».
12.55 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
15.50 «Онамларнинг мактаби».
16.20 «Забайкальеликлар». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
16.55 Б. Барток. Рапсодия.
17.15 «Горнчилар, қаердасиз!»
17.45 М. А. Шолохов. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари.
18.45 «Ишлар ва одамлар». «Югмебель» корхоналарида иккиламчи ресурслардан фойдаланиш тажрибасидан.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Н. Римский-Корсаков, «Садко». ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театрининг спектакли.
21.30 «Время».
22.05 «Садко» операсининг давоми.
23.15 Футбол шарҳи.
23.45 «Дунё воқеалари».
00.05 Тинчлик велопойгаси. ГДРдан олиб кўрсатилади.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Сифатнинг ўз сирлари бор». Илмий-оммабоп фильм.
9.35, 10.35 Тарих. 8-синф. В. И. Ленин революцион фаолиятининг бошланиши.
10.05 «Фан ва турмуш».
11.05 География. Денгиз ва океанларнинг табиий бойлиги.
11.35, 12.40 Музика. 6-синф. С. Прокофьевнинг «Золушка» балети.
12.05 «Рус тили».
13.10 Табиатшунослик. 2-синф. Мен ўрмон бўйлаб бораман.
13.30 Г. Бакланов. Асарлари саҳифаларида.
14.15 Физика. Дунёни ҳаракатлантирувчи куч.
14.45 А. С. Пушкин. «Евгений Онегин». Адабий этюдлар.
15.45 «Кампучия уфқлари». Киноочерк.
16.15 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Красний маяк» колхози». Ҳужжатли фильм.
19.00 Ритмик гимнастика.
19.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!»
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Халқаро панорама».
21.30 «Время».
22.05 «Текширув». Бадиий фильм.
23.15 «Виктор Васнецов. Хотиралар». Телефильм.
23.45 «Москванинг катта соврини» стендга отиш бўйича халқаро мусобақалар.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 Табиатшунослик. Ўзбекистонда ёз.
10.40 «Қудуқ бошида». Телевизион бадиий фильм.
11.30 Табиатшунослик. Ўзбекистонда ёз (рус.).
11.50 «Бор эканда, йўқ экан...» Телефильм.
12.30 География. Зарафшон иқтисодий районн.
13.00 Янгиликлар.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Ўқувчилар бригадасида».
18.45 КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олайлик! «Ер ва эл» (рус.).
19.15 «Овқатланиш режими». Врач маслаҳати.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 Дзюдо кураши бўйича СССР кубоги. Ёзиб олинган репортаж.
20.15 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Дирижёр ҳикоя қилади». Кўрсатувни ЎзССР халқ артисти З. Ҳақназаров олиб боради.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Чорвачилик — зарбдор фронт». Самарқанд областидаги Энгельс номли колхоз чорвадорларининг иш тажрибасидан.
22.25 Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон халқ шоири Уйғуннинг ижодий кечаси.
23.40 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00 — 16.20 МТ II
18.15 Кўрсатувлар программаси.
18.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Интернационал дўстлик клуби».
18.55 «Советлар мамлакатининг кишилари». Кинопрограмма.
19.45 Тошкент янгиликлари.
20.10 «Запасдаги офицер». Бадиий фильм.
21.30 МТ II

СЕШАНБА, 21. V

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Горнчилар, қаердасиз!»
10.10 «Текширув». Бадиий фильм.
11.20 «Жарангла, бандура».
11.50 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Инсон ва табиат». Телевизион ҳужжатли фильмлар.
16.00 «Стадион ҳамма учун».
16.40 В. Репин чалади (скрипка).
17.15 «Ҳиндистон билан учрашув».
17.40 Шоир Л. Мартиновнинг ижодига бағишланган телевизион ҳужжатли фильм.
18.40 Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Шу куннинг почтаси». Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов олиб боради.
19.50 «Қадрдон оҳангларда қанча туйғулар...» Фильм-концерт премьераси.
20.25 «Кузги шудринглар». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия.
21.30 «Время».
22.00 СССРда ВЬЕТНАМ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ МАДАНИЯТИ КУНЛАРИНИНГ ОЧИЛИШИ. РЕСПУБЛИКА ТАШКИЛ ТОПГАНЛИГИНИНГ 40 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНАДИ. ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театрида концерт. Танаффус пайтида — «Дунё воқеалари».
23.55 Тинчлик велопойгаси. ГДРдан олиб кўрсатилади.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Василуца, Виринея ва... Мария». Ҳужжатли фильм.
9.35, 10.35 Тарих. 5-синф. Қадимий Римда маданият ва фан.
10.05, 14.25 Француз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
11.05 Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. Эстетик тарбия. Дам олиш маданияти.
11.35, 12.40 Физика. 8-синф. Робот техникаси.
12.05 «Шахмат мактаби».
13.10 М. Жалил поэзияси.
13.55 А. П. Бородин музикаларида паҳлавонлар образи.
14.55 «Бил ва уддала». Мактаб ўқувчилари учун илмий-ўқув кўрсатуви.
15.25 А. М. Горький. «Тубанликда».
16.10 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.45 «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик».
19.15 МТ ва БР эстрада-симфоник оркестрининг концерти.
19.45 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Социалистик экономикани бошқариш». Кўрсатувни СССР ФА мухбир аъзоси П. Г. Бунич олиб боради.
21.15 «Обь — Сибирь дарёси». Телевизион ҳужжатли фильм.
21.30 «Время».
22.00 «Ҳаммаси одамларга қолади». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 «Инсон ва табиат». Кинопрограмма.
11.30 Физика. Электромагнетизм қонунлари ва уларнинг қўлланилиши.
12.00 «Дебют». Телефильм.
12.30 Адабиёт. Адабиёт назариясидан ўтилганларни такрорлаш.
13.00 Янгиликлар.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Соябон». Мультфильм.
18.20 Ўсмирлар учун. «Тенгдош» (рус.).
19.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Солдат онаси».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «О, денгиз, денгиз!» Катталар учун мультфильм.
20.00 Телевизион новеллалар театри. С. Зуннунова. «Чайқовчининг тавбаси».
20.30 «Ахборот».
20.50 ЎзССР халқ артисти М. Шамаева ва ЎзССРда хизмат кўрсатган артист Р. Шарипова ижросида Шарқ халқларининг қўшиқлари.
21.30 Москва. «Время».
22.00 «Дала ишлари кундалиги».
22.20 «Омадли «Чўртан» командири». Бадиий фильм.
23.55 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00 — 16.15 МТ II
18.15 Кўрсатувлар программаси.
18.20 «Бир севги тарихи». Телефильм.
18.50 Ўқитувчи экрани (рус.).
19.20 «Колхозга нима учун айиқлар керак», «Автомобиль йўли соқчилари». Ҳужжатли фильмлар.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.25 «Тюленлар». Телефильм.
21.00 «Абитуриент-85». Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти.
21.30 МТ II

ЧОРШАНБА, 22. V

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 Мактаб ўқувчиларининг Совет Иттифоқи Қаҳрамони, фронт медицина ҳамшираси М. З. Шчербаченко билан учрашуви.
10.25 Т. Хренников. «Гусар балладаси» балетидан куй.
10.45 «Кузги шудринглар». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
11.50 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Қишлоқ уфқлари». Ҳужжатли фильмлар.
15.50 «Ака-ука Заволокинлар лапарлари».
16.15 «Александр Корнейчук».
17.20 «Ота уйи». Телеочерк.
17.50 «Қувноқ стартлар».
18.35 «Фан ва турмуш».
19.05 «Фожиа бўлмаслиги мумкин эди». Алкоголизмнинг зарари ҳақида илмий-оммабоп фильм.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Нима эксанг...» Мультфильм премьераси.
19.40 «Дунё ва ёшлар».
20.20 «Кузги шудринглар». Телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
21.30 «Время».
22.05 «Бу йўлларни биз асло унутмаймиз». Поэзия. А. Сурков.
22.30 Тинчлик велопойгаси. ГДРдан олиб кўрсатилади.
22.50 «Менинг қўшиғим». Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган артист Р. Римбаева иштирокида фильм-концерт премьераси.
23.35 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 Ҳужжатли фильм.
9.35, 10.35 Астрономия. 10-синф. Коинот ҳақида нималарни биламиз.
10.05, 14.10 Немис тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
11.05 Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. В. И. Ленин. «Ҳозирги куннинг асосий вазифаси».
11.40, 12.40 Тарих. 9-синф. СССРда маданий революция.
12.10 «Онамларнинг мактаби».
13.10 Совет тасвирий санъати. «В. А. Фаворский устахонасида».
14.40 Умумий биология. Ирсият ва ўзгарувчанлик.
15.10 В. В. Маяковский. «Жуда соз». Поэма.
16.10 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.45 Ҳалқа йўл бўйлаб «Социалистик мамлакатлар дўстлиги кубоги» автопойгаси халқаро мусобақалари. Ригадан олиб кўрсатилади.
19.15 «Травкинга ким эргашади?» Қурилишда меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада формасини такомиллаштириш ҳақида. 1-кўрсатув.
19.45 Бутуниттифоқ ва халқаро конкурслар лауреати С. Найко чалади (баян).
20.00 «Инсон ва қонун».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.50 «Советский спорт» киножурнали.
21.00 «Музикали киоск».
21.30 «Время».
22.05 «Юқори проба». Уч серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия.
23.10 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Тбилиси)— «Арарат».

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 «Чемпион бўлишни хоҳлайман». Телефильм.
10.30 Мактаб ўқувчилари учун. «Светофор» (такрорий).
11.30 Физика. Физика ва илмий-техника революцияси.
12.00 «Мактаб директори нималарга улгуради». Телефильм.
12.30 Химия. Ўзбекистонда химия саноатининг ривожланиши.
13.00 Янгиликлар.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Қушлар байрами». Мультфильм.
18.25 Глиэр номидаги музика мактаб интернати ўзбек халқ чолғулари оркестрининг концерти.
19.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Помир» (Душанба). «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Ахборот» (рус.).
20.50 «Ахборот».
21.10 «Зулфия қўшиқлари».
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.
22.20 «Пойтахтимиз меҳмонлари». Халқлар дўстлиги орденли В. Маяковский номли Душанба рус Давлат драма театри.
23.35 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00—16.10 МТ II
18.15 Кўрсатувлар программаси.
18.20 «Улкан ғалла хирмонига йўл». Ҳужжатли фильм.
18.40 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Сенинг замондошинг».
19.10 Ўқитувчи экрани. Химия ўқитувчиларининг илғор иш тажрибаси.
19.45 Реклама.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.25 «Экранда М. А. Шолохов». Кинокўрсатув.
21.30 МТ II

ПАЙШАНБА, 23. V

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 Мультфильмлар: «Крем-брюле», «Бола ва булут», «Қайиқча».
10.10 «Саёҳатчилар клуби».
11.10 «Кузги шудринглар». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
12.15 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Бизнинг замондошимиз». Ҳужжатли фильмлар.
16.00 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
16.45 «Ўшанда, 45-йилда». Ҳужжатли фильм премьераси.
17.55 Ҳиндистон артистлари ижро этади.
18.40 «Миллионлар ленинча университети». «Меҳнат — жамият — инсон».
19.10 «Дунё воқеалари».
19.25 «Москвичка» телеклуби.
20.25 «Михаил Шолохов». Ҳужжатли фильм.
21.30 «Время».
22.00 Футбол бўйича СССР кубоги. Ярим финаллар. «Динамо» (Киев) — «Искра» (Смоленск), «Шахтёр» — «Зенит». Танаффус пайтида (22.45) — «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Сув жозибаси». Телевизион ҳужжатли фильм.
9.35, 10.45 Табиатшунослик. 4-синф. Ҳайвонларнинг хилма-хиллиги.
9.55 «Ҳамма гап баландликда». Илмий-оммабоп фильм. Студент қурилиш отрядларида техника хавфсизлиги қоидаларига риоя қилиш ҳақида.
10.15, 13.40 Испан тили.
11.05 Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. В. В. Маяковский. «Мен кашф этган Америка».
11.35, 12.45 Зоология. 7-синф. Дарвиннинг эволюцион таълимоти.
12.00 «Йўл йўқ жойда». Илмий-оммабоп фильм.
12.15 «Оила ва мактаб». Тележурнал.
13.10 «Кураш ва норозилик қўшиқлари».
14.10 «Сенинг ленинча кутубхонанг». В. И. Ленин. «Ёшлар союзларининг вазифалари».
14.50 «Мимино». Бадиий фильм, субтитр билан.
16.20 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Травкин сабоқлари». 2-кўрсатув.
19.20 «Экранда — Сибирь». Киножурнал.
19.30 «Қишлоқ янгиликлари».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Шахмат мактаби».
21.15 «Днестр» халқ ансамбли ижро этади.
21.30 «Время».
22.00 «Юқори проба». Уч серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 Рус тили. Биз нимани ўргандик?
10.50 Мактаб ўқувчилари учун. «Гўзаллик оламига саёҳат» (такрорий).
11.30 Ўзбекистон ССР тарихи. Ўзбекистон — социализмнинг Шарқдаги машъалидир.
12.00 «Болалар». Телефильм.
12.30 Ўзбекистон ССР тарихи. Ўзбекистон — социализмнинг Шарқдаги машъалидир (рус.).
13.00 Янгиликлар.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Бор эканда, йўқ экан, бир асал ари бўлган экан...» Мультфильм.
18.30 «Ўзбекистон матлубот кооперацияси системасида агросаноат интеграциясининг ривожланиши».
19.00 «Ҳаёт каби тирик».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Театр учрашувлари». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг «Маршал Жуков» спектакли ҳақида.
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси халқ чолғулари оркестрининг концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.00 «Пилла — бойлигимиз».
22.20 «Икки Фёдор». Бадиий фильм (рус.).
23.45 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00 — 16.25 МТ II
18.20 Кўрсатувлар программаси.
18.25 «Юз йиллар оша кўприклар». Ҳужжатли фильм.
18.35 «Ашаддий душман». Бадиий фильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.25 «Ноқоратупроқ дони». Ҳужжатли фильм.
20.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. Москвада бўладиган ёшлар ва студентларнинг XII Жаҳон фестивали олдидан. «Фестиваль йўлларидан» (такрорий).
21.30 МТ II

ЖУМА, 24. V

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Болаларга ҳайвонлар ҳақида».
10.05 «Михаил Шолохов». Ҳужжатли фильм.
11.05 ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театрининг духовой оркестри чалади.
12.00 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.15 «Беш йиллик — ҳар биримизнинг ишимиз». Ҳужжатли фильмлар.
15.45 «Рус тили».
16.15 «Москва. Фестиваль».
16.45 «Бу фантастик олам».
18.05 «Қувноқ нотачалар».
18.20 Оғир атлетика бўйича Европа чемпионати. Польшадан олиб кўрсатилади.
18.50 «Сокинликка ишонма». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Ҳамдўстлик» тележурнали.
19.55 «Дон қиссаси». Бадиий фильм.
21.30 «Время».
22.05 «Биргалашиб қўшиқ куйлайлик, дўстлар».
23.45 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Идеалга яқинлашув». Илмий-оммабоп фильм.
9.35, 10.35 География. 8-синф. Ўрта Осиё иқтисодий районн.
10.05, 13.10 Инглиз тили.
11.05 Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. Эстетик тарбия. Совет ишчиси.
11.35, 12.35 Музика. 1-синф. Симфоник оркестр чолғулари. 2-кўрсатув.
12.05 Илмий-оммабоп фильмлар: «Қайноқ электронлар сири», «Авача вулқони».
13.40 Умумий биология. Сунъий ва табиий танланиш.
14.10 И. В. Гёте. «Фауст». 9-синф.
14.40 Физика. Энергиянинг сақланиш қонуни.
15.10 Л. Н. Толстой драматургияси. 1-кўрсатув.
16.05 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.50 Ўқитувчига — музика сабоғи. 1-синф. 5-кўрсатув.
19.50 Ритмик гимнастика.
20.20 В. Кунченко куйлайди.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Ўсимликлар олами».
21.30 «Время».
22.05 «Юқори проба». Уч серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия.
23.15 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Черноморец» — «Спартак».

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 «Бахтли бўлай десанг». Телевизион бадиий фильм.
11.30 Рус адабиёти. А. С. Пушкин ҳаёти саҳифалари. Болдино (рус.).
12.00 «Омад тақаси». Телефильм.
12.30 Жамиятшунослик. КПСС — совет жамиятининг раҳбар ва етакчи кучи.
13.00 Янгиликлар.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Муми-долга куз келди». Мультфильм.
18.35 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Солдат қалби». Адабий композиция.
19.00 Стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигига. «Мусобақа — омма ижоди» (рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 Катталар учун мультфильм.
20.00 «Дунё воқеалари».
20.30 «Ахборот».
20.50 «Инсон ва қонун».
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ғалабамиз баҳори». Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига бағишланган байрам кўрсатуви (9 майдаги кўрсатув такрорланади).
23.40 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00 — 16.10 МТ II
18.20 Кўрсатувлар программаси.
18.25 «Довюрак». Бадиий фильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Махсус цех». Телефильм.
20.30 Рус тили — мактабгача ёшдаги болаларга. Мактабгача ёшдаги болаларни рус тилида сўзлашишга ўргатишда оила билан олиб бориладиган ишлар.
21.00 «Кириши». Телефильм.
21.30 МТ II

ШАНБА, 25. V

● МТ I

9.00 «Время».
9.35 «Ҳаракат хавфсизлиги учун».
10.05 «Африка озодлиги куни». Кинопрограмма.
10.50 «Африка оҳанглари». Концерт.
11.15 «Сизга манзур адабиётлар».
12.00 БССР Давлат академик халқ хорининг концерти.
12.30 Оғир атлетика бўйича Европа чемпионати. Польшадан олиб кўрсатилади.
13.05 «Инсон. Ер. Коинот».
13.50 «Оила ва мактаб». Тележурнал.
14.20 «Камалак» халқ ижодиёти телевизион программаларининг VI Халқаро фестивали. «Ўн уч минг орол рақси» (Индонезия).
14.50 Оғир атлетика бўйича Европа чемпионати. Польшадан олиб кўрсатилади.
15.30 «Дунё воқеалари».
15.45 «Уч денгиз оша саёҳат». Бадиий фильм. 1-серия. «Найясансар» (Ҳиндистон) киностудияси, «Мосфильм».
17.00 Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати.
17.30 «Ҳайвонот оламида».
18.30 «Музикали карусель». ГДРдан олиб кўрсатилади.
19.00 «9-студия».
20.00 «Ҳақиқий эркакча ҳаёт». Бадиий фильм.
21.30 «Время».
22.05 «Кинопанорама».
23.45 Оғир атлетика бўйича Европа чемпионати. Польшадан олиб кўрсатилади.
00.15 Янгиликлар.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Агар соғлом бўлай десанг».
9.30 «Ёшлик куйлайди ва рақсга тушади».
10.00 «Сиз яратган боғ».
10.30 «Тонгги почта» музикали кўрсатуви.
11.00 «Экологик кундалик».
11.30 «Дебют». С. Чоткараева куйлайди.
12.00 «Саёҳатчилар клуби».
13.00 Мотокросс бўйича жаҳон чемпионати. ЧССРдан олиб кўрсатилади.
13.30 «Дивертисмент». Фильм-концерт премьераси.
13.55 ЛАТВИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.
15.20 «Оҳ ва Ах». Мультфильм.
15.30 «Закарпатье жилолари». Бадиий коллективлар ижро этади.
16.15 «Москва... бу сўзда қанчалар маъно...» Ҳужжатли фильм премьераси.
16.35 «Салют, фестиваль!» Ёшлар ва студентларнинг Москвада бўладиган XII жаҳон фестивалига бағишланган ёшлар кўрсатуви.
18.20 «Ҳақиқат тўлови». Бадиий фильм.
19.45 «Стадион ҳамма учун».
20.15 «Халқаро обзор».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Здоровье».
21.30 «Время».
22.05 «Софья Головкина». Илмий-оммабоп фильм.
22.30 «Шанба оқшомлари». МТ ва БР Катта симфоник оркестрининг концерти. Союзлар уйининг Колонна залидан олиб кўрсатилади.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.25 «Кинопублицист экрани».
11.10 Мактаб ўқувчилари учун. «Ҳар доим бўлсин қуёш!» Адабий-музикали композиция (такрорий).
11.50 «Касаба союзлари — коммунизм мактаби». Ўзбекистон Касаба союзларининг 60 йиллигига (рус.).
12.20 «Ижод саҳифалари». М. А. Шолохов. Ёзувчи туғилган куннинг 80 йиллигига.
13.05 «Шахмат мактаби».
13.35 «Замандас». Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув (қозоқ тилида).

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Довюрак йигитлар», «Полизчи хўтик». Қўғирчоқ фильмлар.
18.30 «Инсон болаликдан бошланади» (рус.).
19.00 «Лицедей». Телефильм.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув.
20.30 «Ахборот».
20.50 М. Турғунбоева номли хизмат кўрсатган Давлат «Баҳор» рақс ансамбли солистларининг концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Дўстлик экрани». Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон телевидениеларининг биргаликдаги программаси. Фрунзедан олиб кўрсатилади.
23.05 Чим устида хоккей бўйича СССР чемпионати. «Политотдел» (Тошкент области) — «Андижанка». Ёзиб олинган репортаж.
23.40 Кўрсатувлар программаси.

●

9.00—16.35 МТ II
17.25—21.30 ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

ЯКШАНБА, 26. V

ХИМИКЛАР КУНИ

● МТ I

9.00 Время».
9.40 Орёл шаҳар «Наигриш» чолғу триоси чалади.
10.00 «Спортлото»нинг 21-тиражи.
10.10 «Будильник».
10.40 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!»
11.40 «Здоровье».
12.25 «Тонгги почта» музикали кўрсатуви.
12.55 «Елканлар кўтарилсин». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
13.10 «Қишлоқ янгиликлари».
14.10 «Музикали киоск».
14.40 «Бугун — Химиклар куни». Кўрсатувда СССР Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министри В. С. Фёдоров иштирок этади.
15.10 «Хатларингиз асосида...» Музикали кўрсатув.
15.55 «Уч денгиз оша саёҳат». Бадиий фильм. 2- серия.
17.10 «Саёҳатчилар клуби».
18.10 Оғир атлетика бўйича Европа чемпионати. Польшадан олиб кўрсатилади.
18.35 «Халқаро панорама».
19.20 Мультфильм.
19.30 «Қўшиқ—жангчига». Фильм-концерт премьераси. СССР халқ артисти Л. Зикина иштирок этади.
20.10 «Қор ёғмасдан туриб». Телевизион бадиий фильм премьераси.
21.30 «Время».
22.05 Чет эл эстрадаси артистларининг концерти.
22.55 «Совет ёзувчиларининг ҳикояларини РСФСРда хизмат кўрсатган артист А. Кутепов ўқийди». Фильм-концерт.
00.05 Янгиликлар.

● МТ II

9.00 «Зарядкага сафланинг!»
9.15 Ашхобод шаҳар болалар филармониясининг скрипкачилар ансамбли ижро этади.
9.30 Ритмик гимнастика.
10.00 «Рус тили».
10.30 «Жонли хотира». Брянск шаҳри ҳақида телевизион ҳужжатли фильм.
11.05 С. Рахманинов. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун 3-концерт.
11.50 «Мўъжизасиз-мўъжизалар».
12.50 «Мамлакатлар ва қитъалар бўйлаб». ГФР ҳужжатли фильмлари. «Жаҳон халқларининг ўйинлари» туркумидан. «Лотин Америкаси», «Жануби-Шарқий Осиё».
13.50 «Кинотомошабин ҳамроҳи».
14.35 «Чўртан балиқ амри билан». СССР халқ артисти С. В. Образцов раҳбарлигидаги Давлат академик Марказий қўғирчоқ театрининг фильм-спектакли.
15.40 «Инсон — замин соҳиби».
16.40 «Камалак» халқ ижодиёти телевизион программаларининг VI Халқаро фестивали. «Ўн уч минг орол рақслари» (Индонезия).
17.10 «Дунё ва ёшлар».
17.45 «Музика шундай яратилади».
19.00 Спорт кўрсатуви.
19.45 «Сиз бунга қодирсиз».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Машҳур совет композиторлари — Ленин мукофотининг лауреатлари». Г. Свиридов.
21.30 «Время».
22.05 «Сўнгги ва биринчи кун». Бадиий фильм.
23.30 Гандбол бўйича СССР чемпионати. Эркаклар. «ЗИИ» — АСК (Минск).

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.25 Химиклар кунига. «Оқ уйимга ташриф буюр». Телефильм.
10.45 «Сизнинг севимли қаҳрамонларингиз». Болалар учун кинокўрсатув.
11.45 «Педагог кадрларни тайёрлаш». Умумтаълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг Асосий йўналишлари ҳақида.
12.15 «Қувноқ стартлар».
13.15 «Нуки саргузаштлари». Бадиий фильм (рус.).
14.30 «Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун».
15.05 «Ўзбекистон спорти» (рус.).
15.35 Реклама.

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Қуённинг куз ёшлари». Мультфильм.
18.15 Болалар учун. «Бойчечак».
18.45 «Бугун — Химиклар куни».
19.00 «Сиҳат-саломатлик». Илмий-оммабоп программа.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.50 «Наштар». Ҳажвий киножурнал.
20.00 «Цирк чироқлари». Телефильм.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Балет шинавандаларига». Аданнинг «Жизель» спектаклидан парчалар. Кўрсатувни балетмейстер И. Горлина олиб боради.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Экранда — кинокомедия». «Хўжа Насриддиннинг 12 қабри».
23.30 Кўрсатувлар программаси.

●

9.00—14.35 МТ II
15.35—21.30 ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

Р—05823 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. ИНДЕКС: 64684. А. 1705.